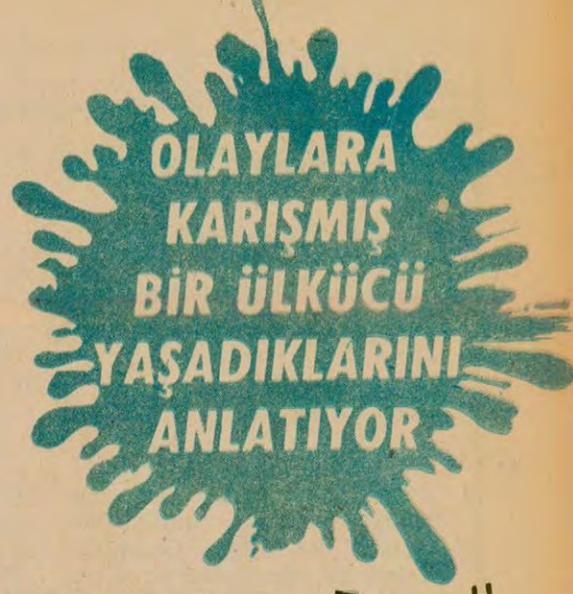

itiraf

BANA VEYA ÇEVREME

ÖZÜR

Pazartesi günü başlayacağını duyurduğumuz yazı dizimizi okurlarımıza daha geniş ve yeni bilgilerle sunabilmek için iki gün ertelemek zorunda kaldık. Özür dileriz.

HERHANGİ BİR ŞEY OLURSA SORUMLUSU MHP VE TÜRKES'TİR

Aydınlık

SALI 4 ARALIK 1979 500 KURUS

Kuruluş yılı: 1921 Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN

"...Beş yıl kadar içinde bulunduğum bu çevrenin içyüzünü gördükten sonra onlardan kopmaya kesinlikle karar verdim. Bu kararımdan sonra bildiklerimi ve gördüklerimi basına aktararak, kamuoyunu aydınlatmayı kendime görev bildim. Eskiden birlikte çalıştığım arkadaşlarımın da doğruları görecer benim yolumu izlemelerini diliyorum..."

Yarın Aydınlik'ta

"İşkence ve tertiplerin başında jandarma komutanı, emniyet amiri ve istihbarat görevlisi var"

TİKP, PAZARCIK'TAKİ TERTİPÇİLERİ AÇIKLADI

CHP'de önemli bir gün

- Grup Başkanvekilliği seçiminde Muhalefet Turan Güneş'in, Genel Merkez Hikmet Çetin'in etrafında birleşti
- Ankara dışındaki bütün milletvekilleri başkente çağrıldı

ANKARA (ÖZEL) CHP'de altı ayı aşkın süredir devam eden Genel Merkez muhalefet çekişmesinde, bugün, özel bir önem taşıyor. Kasım ayı başından beri süren ve bir sonuç veremeyen Grup Başkanvekilliği

seçiminde bugün, muhalefetin adayı Kocaeli Milletvekili Turan Güneş ile Genel Merkez adayı İstanbul Milletvekili Hikmet Çetin karşı karşıya geliyorlar. Yanılan 18 turda sonuç alınmaması üzerine, (Devamı s.7, st.1'de)

IMF HEYETİYLE GÖRÜŞMELER BAŞLADI

AP hükümeti, Ecevit'in niyet mektubuna uyacak

● IMF'nin yüzde 10 oranında devalüasyon istediği bildiriliyor

ANKARA (ÖZEL) TÜRKİYE'de bulunan Uluslararası Para Fonu heyetiyle, Maliye Bakanlığı yetkilileri arasındaki görüşmeler dün Ankara'da başladı. Görüşmelerde Demirel hükümetinin IMF'ye karşı takınacağı tutum ele alınıyor. Hükümetin, Ecevit hükümeti tarafından 30 Haziran 1979 tarihinde IMF'ye sunduğu niyet mektubunun getirdiği temel ilkelere uyma eğiliminde olduğu bildirildi.

Ankara'da temaslarını (Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Mamak Askeri Cezaevinde sahte solcular tutuklulara saldırdı

ANKARA (ÖZEL) AMAK Askeri Cezaevinde sahte solcu grupların devrimciler saldırılarının giderek arttığı bildirildi. Zorbalıkla koşullarda hakimiyet kurmak isteyen sahte solcu grupların son saldırısında Memurlar Derneği (MemDer) Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Tüm Adiliveler Derneği (TUMAD-DER) Ankara Şube-

Çapa Cerrahi işçileri kadrosuz arkadaşlarını yalnız bırakmavarak örnek bir dayanışma gösterdiler. Atılmak istenenlerin geri alınması Çapa'da büyük bir sevinçle karşılandı.

Çapa Cerrahi'de 54 işçi yeniden işe alındı

18 yıllık kadrolu sağlık emekçisi Hatide Keshin "kadrosuzlar da bizim gibi buraya yıllarca emek verdi. Onların so kağa atılmasına göz yummayacağız" diyordu.

SAĞLIK EMEKÇİLERİ ARKADAŞLARINI YALNIZ BIRAKMADI

● Dün sabahattan itibaren Çapa Cerrahideki sağlık hizmetlerinin tamamen durması üzerine toplanan Kürsü Kurulu ve Dekan işçilerin geri alınmasına karar verdiler

İSTANBUL (ÖZEL) TIP Fakültesi Çapa Cerrahi Kliniğinde çalışan 54 kadrosuz işçinin işten çıkarılmasıyla, Cerrahideki bütün sağlık hizmetlerinin durması üzerine toplanan Kürsü Kurulu ve Dekan, atılanların yeniden işe alınmasını kararlaştırdı. Bu arada İhan Karabağ adlı bir işçi gözaltına alındı. 54 kadrosuz işçinin işten çıkarılmasından sonra dün sabahattan itibaren (Devamı sa.7, sü.3'te)

ANKARA (ÖZEL) PAZARCIK ilçesinde Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) yöneticilerine karşı başlatılan tertip ve işkenceler devam ederken, Türkiye İşçi Köylü Partisi bir açıklama yaparak, tertipçilerin Jandarma Komutanı Ustağmen İsa Öztürk, Emniyet Amiri Ali Haydar Savaş ve istihbarat görevlisi Müslim adlı şahsın olduğunu bildirdi.

TİKP'nin açıklaması şöyle: "Pazarlık Jandarma Komutanı Ustağmen İsa Öztürk, Pazarlık Emniyet Amiri Ali Haydar Savaş ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyette bulunan gösteren Müslim adlı görevlinin ortaklaşa hareket ettikleri ve gözaltına alınanlardan TİKP aleyhine ifade elde etmeye çalıştıkları öğrenilmiştir. Bu görevliler gözaltına alınana, Seyfi Kurtal'ı TİKP'nin emriyle kendilerinin öldürmek istediklerini söyletmeye çalışmaktadırlar. Gözaltına alınana aynı zamanda MHP binasının da kendilerinin bombalandığını kabul ettirilerek istenmektedir."

TİKP yaptığı açıklamada, MHP binasının bombalanmasının bir tertip olduğu ve adı geçen yetkililerin de bu tertip içinde olabileceklerini belirtiyor. Açıklamada, Pazarlık'ta halk içindeki yaygın kanunun da bu yönde olduğu ifade ediliyor.

İŞKENCE TİKP'nin açıklamasında gözaltına alınana yapılan işkenceler de değerlendirilerek şöyle deniliyor:

"Pazarlık Jandarma Komutanı İsa Öztürk'ün Türkiye İşçi Köylü Partisine karşı tertiplerini sürdürdüğü bildirildi. Bi-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

67 ile yeni vali atandı Ankara Valiliğine Ayaz, İzmir Valiliğine Çengelli getirildi

ANKARA BAŞBAKAN Demirel 48 ilin valisinin merkeze alınarak yerlerine yeni vali tayin edildiğini, 11 ilin valisinin yerlerinin değiştirildiğini, 8 vali vekilinin de görevlerine asaleten atıldığını açıkladı. Demirel konuya ilişkin kararnamenin Cumhurbaşkanına Korum Türk tarafından onaylandığını açıkladı.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından saat 17.00'de Çankaya Köşkinde kabul edilen Başbakan Demirel yaklaşık 2 saat süren görüşmeden çıkarken yaptığı açıklamada, ülkenin önünde duran en önemli mesele olarak güven, huzur ve kamu hakimiyetinin sağlanmasını gördüklerini tekrarlayan Demirel bunu sağlayabilmek için idari kadroda yeni bir düzenlemeye gitmek zorunda kaldıklarını söyledi. Demirel konuya ilişkin olarak Cumhurbaşkanına sunulan ve dün akşam imzalanarak ke-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

- Papazlar ailesiyle ilişkide olan Emniyet Amirinin adının çeşitli olaylarına karıştığı belirtildi
- Gözaltına alınan Cemal Kırmızı kangren olma tehlikesiyle karşı karşıya
- TİKP Elazığ İl Başkanı kaçırılmak istendi

Son yılların en büyük kaçakçılık olaylarından biri

Milyarlık kaçakçılık ortaya çıkarıldı

100 milyonluk eroin kaçırıldıkları saptanan şebekenin İranlı ve Türk elemanları yakalandıktan sonra 2. şubede görülüyorlar.

● İstanbul'da da 100 milyonluk eroin ele geçirildi

EDİRNE Ki boş TIR kamyonu ile Türkiye'den çıkış yapmak isteyen bir Alman şoförünün pasaportundaki muayene memuru kaşesinden kullanılan pasaport polisi, yaklaşık bir milyar lira civarında kaçakçılık olayının ortaya çıkarılmasına yardımcı oldu.

(Devamı sa.7, sü.7'de)

YENİ HÜKÜMETİN SIKIYÖNETİMİLE İLK TOPLANTISI

Demirel, komutanları Ankara'ya topluyor

● Demirel'in, toplantıdan sonra sivasi parti liderleriyle görüşmeler yapması bekleniyor

ANKARA (ÖZEL) AP azınlık hükümeti, bugün ilk kez Sıkıyönetim Komutanlarıyla bir toplantı yapacak. Ankara'da yapılacak toplantı için bütün Sıkıyönetim Komutanları başkente geliyor.

Toplantıya ayrıca Milli Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı ile diğer bazı bakanların da katılacağı bildirildi. Toplantıda, anarşiye karşı önlemlerin gözden geçirileceği, çıkarılması gerekli yasalar konusunda görüş alışverişinde

(Devamı sa.7, sü.3'te)

30 İLİN VALİSİNİN DEĞİŞMESİ KESİNLİK KAZANDI

Emniyet Genel Müdürlüğüne Rafet Küçükçiyakı getirildi

ANKARA (ÖZEL) Emniyet Genel Müdürü Haydar Özkan görevinden alındı. Yerine eski Malatya Valisi Rafet Küçükçiyakı atandı. Ayrıca Tetkik Kurulu üyesi Nurettin Turan Urfa'ya, Mülkiye Müfettişi Hüsnü Tuğlu Artvin'e, Mülkiye Müfettişi Erdoğan Cebeci Muş'a, Tetkik Kurulu üyesi İrfan Kurucu Hakkari'ye vekaleten Vali olarak atandılar.

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Çimento için beyanname verme süresi bugün sona eriyor

ANKARA (AA) ÇİMENTO ve klinker bulunduran kuruluş ve kişilerin stok miktarlarını belirten beyannamelelerini mülki amirlere verme süresi bugün saat 17.00'de sona eriyor.

Zeytinyağına taban fiyat uygulanmayacak

ANKARA İCARET Bakanı Halil Başol, bu yıl zeytin yağının taban fiyat uygulanmayacağını, alımların serbest piyasa fiyatları üzerinden gerçekleştirileceğini bildirdi.

(Devamı sa.7, sü.4'te)

Ömer Ucuza'dan Niğde Cezaevine müfettiş göndermesini istiyoruz

Yeni Adalet Bakanı, eski bakan Mehmet Can'dan bir "enkaz" devralmıştır. Bu, Niğde Cezaevidir. Öyle bir cezaevi düşünün ki, hamamı, çamaşhanesi yıllardır çalışmamaktadır. Görüşmeler, cezaevini "korumakla" görevli başçavuş tarafından hakarete uğramakta, dövülmektedir. Cezaevi idaresi var mı, yok mu belli değildir. İdare hiç bir işlemi yürütmemektedir. Cezaevinin içinde can güvenliği yoktur. Esrarı, hıpa, bıçağı beklediğiniz kadar bulabilirsiniz. Ama Müdürünü makamında, savcısını yerinde bulamazsınız. Hastaneyi gidemezsiniz. Doğru dürüst sigara, yeterince tütün, çay, yiyecek bulamazsınız. Mahkemeye başka ile kalkan mahkum, yol masrafını kendisi yatırdığı halde, başçavuşun keyfinin olmaması günlerce beklemek zorundadır. Açık, yarı-açık cezaevine gitme hakkını kazananlar günlerce bekletilir. Önemiz kış. Biliyoruz ki, kaloriferler gene yanmayacak, bizler soğuktan yatağımızın içinde kıvranacağız. Sorunlarımız saymakla bitmez, başlıcalarını tekrar belirtelim.

Cezaevini korumakla görevli jandarmamız başında bir başçavuş vardır. Adı Mürsel'dir. Mürsel Başçavuştan mahkumun çekmediği kalmamıştır. Başçavuş değil, Ali Kuran baş kesen. Mahkuma, görüşlere ana avrat sövmektedir bu başçavuş. Görüşüne gelen yaşlının gözünde yumruk izini görene, ya da anasına, bacısına, eşine ağır küfürler edildiğini duyan mahkumun tepkisini düşünün. Nasıl tahammül etiklerini düşünün.

Mürsel Başçavuş'un insafına kalmıştır. Antalya cezaevine nakledilen bir grup arkadaştan "yol masrafı olarak" tam 19 bin 200 lira alınmıştır. Mürsel Başçavuş kendi tanıdığı olan bir minibüscüden başkasının tutulmasına izin vermemektedir. Bir gardiyan, yıllardır bu cezaevindeyim, bu minibüscüden başkasının mahkum götürdüğünü görmedim diyor. Niğde'de başka araç mı yok? Var, hem de daha ucuz. Ama dediğim ya, bu minibüscü, Mürsel Başçavuş'un adamıdır. Aynı başçavuş, mahkum-

lara "Ceza almadan, avukat tutamazsınız ve görüşemezsiniz. Biz gene de görüşüyoruz" diyecek kadar da "hukuk bilgisine" (!) sahip tir.

Cezaevinde idare diye bir şey yoktur. Beceriksiz, yeteneksiz müdür ve savcılar "geçici görevle" gelirler ve hiç bir iş yapmadan 15 gündür, 1 ayda değişir giderler. Mahkumların yararına işler yapmak isteyen dürüst savcılarının önüne de bir yığın engel çıkartılır.

Zorba elini kolunu sallayarak rahatça dolaşırken, cezasını bitirmek, ailesine kavuşmaktan başka "suçu" olmayan mahkum ezilir.

Eğer torpilin varsa ve yarı açık cezaevine ve açık cezaevine gidebilirsiniz. Ama yoksa, bir iki yıllık ceza da kalsa bu hakkı kullanamazsınız. Örneğin, yıllardır cezaevinde yatan, çileleri hâlâ dolmamış olan, afahtan yararlanmış eski müebbetler açık ve yarı açık cezaevine gönderilmiyorlar. Neden? İnfaz memuru kendi kafasından "genelgeler" uydurmaktadır. Örneğin, başka cezaevlerinde olmayan bir uygulama yapılmakta, açık ve yarı açık gidecek mahkumları tespit ederken, son infaz yasası değişikliği ile mahkuma verilen 6 günlük indirimi hariç tutmaktadır. Bunun nedeni sorulduğunda da "Adalet Bakanlığının genelgesi böyle" demektir. Bakanlığın böyle bir genelgesi olmadığını biliyoruz. Ama cezaevi idaresine söz dinlemezdir.

Sorunlarımız çoktur, ama ilgilenen yoktur. Yeni Adalet Bakanından, Niğde Cezaevine bir müfettiş göndermesini istiyoruz. Eski Bakan Mehmet Can, cezaevilerdeki zindanların zihniyetini önünde boyun eğdiği için, hiç bir sorunu çözememiştir. Sayın Ömer Ucuza'dan bu tutumu değil, mahkumların hak ve özgürlüklerine saygı gösteren bir tutum bekliyoruz. Cezaevilerdeki a-narşi ancak böyle önlenir, önenebilir."

Öğretmenler davranış birliğine çağrıldı

Niğde Cezaevinden bir hükümlü (İsim ve adres bizde saklı)

FIKİR MEYDANI

YENİ FORUM DERGISİNİN TERSYÜZ ETTİĞİ BAZI GERÇEKLER (2)

SEVR-LOZAN VE ÇERKEZ ETHEM KONUSUNDA

Hasan Yalçın
TİKP Merkez Komitesi üyesi

kiye Marksistleri, toprak ağalığıyla uzlaştığı ve emperyalizme teslim olduğu ölçüde Kemalist burjuvaziyle de mücadele etmişlerdir. Türkiye proleter devrimcileri Kurtuluş Savaşının mirasına sahip çıktıkları gibi, Kurtuluş Savaşının yarım bıraktığı görevleri de üstlenmişlerdir. Toprak ağalığının temizlenmesi ve yurdumuzun emperyalizmin boyunduruğundan kurtarılması bugünün devrimci görevi olarak önümüzde durmaktadır.

Çerkez Ethem'e kim sahip çıkıyor?

Şimdi Çerkez Ethem sorunu ele alalım. "Yeni Forum", Marksistlerin Çerkez Ethem'i "Halk kahramanı" olarak gör-düklerini söylüyor.

Marksistlerin ne dediklerini kendilerinden dinleyelim.

Komünist Enternasyonal de Çerkez Ethem işyani şöyle değerlendirmiştir:

"Çeşitli haberlere göre bu ayaklanma, Komünist Partisine düşman unsurların henüz yeni doğmuş olan hareketi daha başlangıcında boğmak amacıyla yaptığı bir provokasyondur." (Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi, Komünist Enternasyonal Belgelerinde Türkiye Dizisi, Aydınlık Yayınları, s. 56)

Şefik Hüsnü bu konuda şunları yazıyor: "Çerkez Ethem hakkında beslenen ümitler yerini kısa zamanda derin bir hayal kırıklığına terk etti. Olaylar kısa zamanda onun gerçekle alade bir maceracı ve üstelik bir hain olduğunu ka-

nutladı. Ethem'in, her şart altında, ülkenin emperyalist işgalden tam kurtuluşuna kadar milliyetçilerin safında kalması ve onlarla işbirliği etmesi, aynı zamanda yoksul köylülüğün çıkarlarını savunması gerekirdi. Ama o, hareketin diğer önderleriyle bir anlaşma temeli araya-coğuna Mustafa Kemal ile arasındaki ilk çatışmayı, taraftarlarının çoğunluğuyla birlikte düşman tarafına geçmek için fırsat bildi ve biraz sonra silahlarını anti-emperyalist cepheye çevirdi." (Şefik Hüsnü, Komünist Organlarındaki Yazı ve Konuşmalar, s. 113)

Aydınlik dergisi ise Çerkez Ethem'i Ekim 1975 tarihli 56. sayısında şöyle değerlendirmiştir:

"Kendini bilmez bir maceracı olan Çerkez Ethem unutulmazdır. Çerkez Ethem'in Şefik Hüsnüleri ayıran çizgi neydi? Bu soruyu sormakta haklıyız. Çünkü bilindiği gibi Çerkez Ethem de Bolşevik olduğunu iddia ediyordu, devrimcilik taslıyordu. Ama o, devrimci bir siyasete sahip değildi. En gözü pek savaşçılara komuta etmek, en seçkin bir birliklerinin başında olmak, Çerkez Ethem'i karış devrimin, yani istiklal marşının kucakına almaktan kurtarmadı." (Sayfa 3)

"O tarihte tüfegini istilacı emperyalistlere değil de Kurtuluş Savaşına yöneltti, Ankara'ya çeviren herkes Anzavurların, Damat Feritlerin çizgisine düşmeye mecburdu. Çünkü günün görevi, istilacı emperyalistleri yurttan sürmekti."

Bütün okuyucularımızın Partimiz Merkez Organi Türkiye Gerçeği'nin 8. sayısında çıkan, Zeki Sarhan'ın "İstiklal Marşı ve Mehmet Akif" başlıklı yazısını incelemelerini dileriz. "Yeni Forum'un iddialarının cevabı" orada bulunmaktadır.

Esasen bu yazı, Kurtuluş Savaşının ve milli değerlerimizin gerçek mirası ve savunucularının en başta Marksistler olduğunu bir kere daha kanıtlamıştır. Burjuvazi ise birçok konuda olduğu gibi İstiklal Marşı ve Mehmet Akif konusunda da gerçekleri küllenmeye terketmiştir. Ondaki devrimci öze bugün de sahip çıkmamakta, onun Marksizme ve Marksistlere saldıkları için yararlanmaya çalışmaktadır.

İnkarcı olan revizyonistler ve Troçkistlerdir

Evet, gerek Kurtuluş Savaşı sırasında gerekse bugüne kadar geçen zaman içinde Kurtuluş Savaşımıza karşı çıkanlar, Mustafa Kemal'i İngiliz işbirlikçisi ilan edenler Çerkez Ethem'i "halk kahramanı" gibi göstermek isteyenler olmuştur. İstiklal Marşına ve diğer milli değerlere saldırıların varlığı da bir gerçektir. Ancak bunlar Marksistler değildir. Bu türden fikir ve davranışların sahipleri her devirde sahte solcular olmuştur. Aslında "Yeni Forum"un tutumu, sahte solcu inkarcıların fikirlerinin birer anti-komünizm malzemesinden ibaret olduğunu da gösteriyor.

Gerek Lenin ve Stalin, gerekse başta Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü olmak üzere Türkiye Marksistleri, bağımsızlık düşmanı ve inkarcı fikirlerle sürekli olarak mücadele etmişlerdir.

Daha da ilginç olan şudur ki, Türkiye Marksistleri Kurtuluş Savaşının mirasını ve Mustafa Kemal'i sadece revizyonist ve Troçkist inkarcılara karşı değil, aynı zamanda Atatürk'ün temsilcisi pozunda ortaya çıkarı Amerikan işbirlikçilerine karşı da savunmuşlardır. Bunun da belgeleri vardır.

En taze 12 Mart Mahkemelerinde duruşmalarda yaşamıştır. Proleter devrimci, Mustafa Kemal'i Fatihlerin, Yavuzların devamı gibi göstermeye çalışan 12 Mart savcılarını, "yumuşuğu kuvvetli olanın Atatürkçülüğünden" söz eden Ermlere Karşı Kur-

tuluş Savaşını, Mustafa Kemal'i ve bağımsızlığı savunmuşlardır. (Türkiye İhtilacı İşçi Köylü Partisi Davası Savunma, Aydınlik Yayınları, İkinci Baskı, s. 132-160)

Komünizm düşmanlığı kime yarar?

"Yeni Forum" Rus sosyal-emperyalistlerine karşı çıkıyor. Bu tutumu dolayısıyla onu kutlarız. Ama dergi, aynı zamanda Brejnev'in Türkiye'ye göz diken emperyalist Rusya'ya, Lenin'in Türkiye'ni bağımsızlığı için elinden geleni yapan sosyalist Sovyetler Birliği'ni aynı şeylermiş gibi göstermeye çalışıyor. Gerçekten Rusya'nın beşinci kolu olan sahte TKP ile Mustafa Suphilerin ve Şefik Hüsnülerin partisini, İsmail Bilen'i Türkiye'nin bağımsızlığı için canını vermiş olan Mustafa Suphi'yi yanlışlamak çabasına girişiyor. Rusya'nın ve usaklarının ne kadar kötülüğü varsa hepsini Marksizmi gözden düşürmek için kullanmak gibi bir yola sapıyor. Yani ne yazık ki, "Yeni Forum"un Rusya'ya karşı mücadelesi henüz komünizm düşmanlığına ağır basabilmiş değildir. "Yeni Forum"un izlediği yol, Rusya'ya karşı mücadeleye büyük zarar vermekte ve Rusya'nın işine yaramaktadır. Çünkü dünyanın en azgın komünizm düşmanı Rus sosyal-emperyalistlerdir. Komünizme yapılacak her saldırı onun değerlerini taşıyor.

Öte yandan Brejnev bütün gücüyle Lenin'in mirasını pozuna girip böylece dünya halklarının gözünü boyamaya çalışmaktadır. Aynı şey sahte TKP için de söz konusudur. "Yeni Forum" ise ele aldığımız yayınıyla kendinin, onların şahidi durumuna düşürmektedir.

"Yeni Forum" Marksistlere saldıkları yazısını devamında şöyle yazıyor: "Sovyetlerin Türkiye'de işçiyi sıkıştırdığı yapan yeraltı faaliyetlerini Türk halkı farkettekte gecikmiştir. Mardin civarındaki mağazalar depo edilen yüzlerce tanksavar roketleri, şehir ve kırlarda cirit atan siyasi eşyaların elindeki Klajinhof silahların haynakları, ...yakin komşumuzun asil niyetinin ne olduğunu kamuoyuna ifşa eden devletin manzaraları ortaya çıkmıştır." (Sayı: 3, sayfa 2)

Okuyucularımız burada sözü geçen gerçeklerin ayarına önce Marksistler tarafından ortaya konulmuşu hatırlayacaklardır. Hem de Egevit'in "Tank-savarlar transit geçiyor olabilir" diye geçiştirme-yeye çalıştığı, Demirel'in "Bunlar hassas konulardır" diyerek değinmek-ten kaçtığı şartlarda. "Yeni Forum" halkın Rusya'nın niyetlerini farkettiklerini sözediyor, ama bunu kimin sağladığı üzerinde düşünmemiştir. O zaman belki komünizm düşmanlığına sarıllar Rusya'ya karşı konamayacağına görecektir.

Marksistlerle birleşmeden Rusya'ya karşı konamayacağı da er geç kavranacaktır. Eğer Mustafa Kemal'den öğrenmek istiyorsak, en başta onun bu konudaki tutumuna bakalım.

"Yeni Forum" Marksizmi eleştirir. Ancak gerçekleri tersyüz etmemek gerekir. "Yeni Forum" Marksizmi önce suçlayabileceği şekilde tanımlayıp sonra saldırıya geçiyor. Bu, ciddi bir dergiye yakışmayan hatalı bir yöntemdir.

Marksizme gelince, o, eleştirilerin korkmadığını en başından açıklamıştır. Çünkü Marksizm gerçeği olgulara arar, gerçeğe dayanır ve doğmaları karşı mücadele eder.

BİTTİ.

Türkes'i ele veren Türkes!

"Komandoları destekliyorum. Çünkü onları biz kurduk ve eğittik. Bu yaz her ilde komando kampları kurup yetiştireceğiz." Alpaslan Türkes, 10 Ocak 1969'da Hürriyet gazetesinde yayımlanan özel demecinde böyle, 1 Aralık 1979'da partisinin küçük kurultayındaki söylevinde ise şöyle demektedir:

"MHP, kanun ve hukuk dışı hiç bir hareketin içinde olmamıştır. MHP'nin hiç bir cinayetle, hiç bir hanlı olayla ilgisi olmamıştır."

Siyasi Partiler Kanununun 107. maddesi komando kampları kurmayı kanun dışı saydığına ve bu kamplardan yetişen MHP'li komandoların cinayet işledikleri sıkıyönetim mahkemeleri kararlarıyla sabit olduğuna göre, acaba hangi Türkes doğru söylemektedir?

1969'da "komando kampları kurduk" diyen Türkes mi?

Yoksa 1979'da "MHP, kanun dışı hiç bir hareketin içinde olmamıştır" diyen Türkes mi?

Bu bir... Şu da iki...

Halen MHP Genel Başkan Yardımcısı olan Sadi Somuncuoğlu, işte Türkes'in bu kamplarından yetişmiştir.

1971 yılında sırasıyla MHP Gençlik Kolları Genel Başkanlığına ve MHP Genel İdare Kurulu Üyeliğine seçilmiştir.

İkinci MC hükümetinde de MHP listesinden devlet bakanlığına getirilmiştir. Sadi Somuncuoğlu'nun devlet bakanlığı sırasında Balgat katliamı sanıklarından komando Ethem Kuskı'ı özel kalem müdürlüğüne getirdiği, Türk Ocağı Başkanlığı sırasında da Doktor Necdet Çiğli'nin katili komando İbrahim Doğan'ı Türk Ocağı binasının tavanarasında gizlediği resmen sabittir.

Demek ki Türkes'in en yakın yardımcı, MHP'li katilleri kollayıp gözetmekte ve gerektiğinde de onları gizlemektedir.

Öyleyse, MHP, cinayetlerle direkt olarak ilişkilidir.

Nitekim MHP'li katiller, cinayet işledikleri silahları MHP yöneticilerinden aldıklarını sıkıyönetim mahkemelerinde teker-teker itiraf etmektedir.

Kaldı ki, Türkes'in 10 Ocak 1969'da Hürriyet muhabiri Cüneyt Arca'yerekin "Siz komandolarla görüşüyor musunuz" şeklindeki sorusuna verdiği cevap hayli ilgi çekicidir:

"Biz taktikleri, yapabilecekleri işleri hazırlar. Arkadaşlar ilerin onlara..."

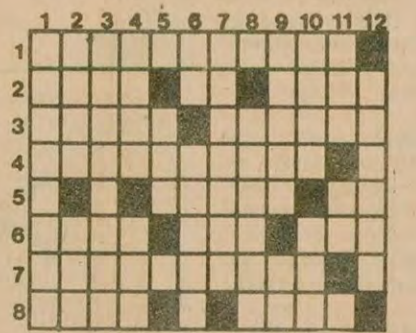
Türkes'in emirlerini MHP'li katillere ileten bu arkadaşlar kimdir? Acaba Sadi Somuncuoğlu bunlardan biri midir?

Bütün bu ve bunlara benzer sorular cevap beklemektedir.

Yarıdan itibaren yayınlanacak olan "davadan dönen" bir ülkücünün itirafları bu kontuya kısmen de olsa açıklık getirecektir.

Bekleyin yarını, okuyun "davadan dönen" bir ülkücünün itiraflarını...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Köpek dişleri olmayan ve kesici dişleri çok gelişmiş olan hayvanların genel adı. 2) Tarz, yöntem. Ge-nişlik - Millet. 3) Ertele-me, geciktirme - Kalleşlik etmeyen, sözüne güvenil-ri (kişi). 4) Kafatasının ön art ekseni olan ekstremitelere göre kısa olan (kimse). 5) Ters bir tarikat şeyhine bağ bağlayan - Yabancı bir haber ajansının simgesi. 6) İnanlı - Bir bayan adı - Bir bağlaç. 7) Yerde dö-nerek tepinmek, çırpınmak. 8) Alınları - Kapa altlarında yüksekçe yer.

YUKARDAN AŞAĞIYA: 1) İran'ın yeni Dışişleri Bakanı. 2) Yapıt - Toplama, toplanca. 3) Çarpışma, savaşıma. 4) Düğme deliği - Bir toplanca eki. 5) Ters sonuna 'E' gelirse çizgi. 6) Bir harfin okunuşu - Bir hareze. 7) Osmanlılarda devletlere her dalda kadro yetiştirilen okul. 8) Üfleme. 9) Ters bir sebze - Aym, eşit. 10) Ters bütün çubuğunun ucundaki bütün yuvası - Bir sayı. 11) Ters kale duvarı - Bir renk. 12) Futbolda bir mevki.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

CORUM

21.11.1979 - ÇORUM

Çorum Endüstri Meslek Lisesinde görevli 25 öğretmen ortak bir yazılı açıklama yaparak, eğitim ve öğretimi sağlıklı biçimde yürütülebilmesi için öğretmenleri davranış birliğine çağırılmışlar, düşünce ayrılıklarının tartışılarak giderilmesi, çözümlenmesi, öğrencilerin sorunlarına sahip çıkılmasını istemişlerdir.

25 öğretmenin imzasını taşıyan açıklamada şöyle denilmektedir:

"Biz aşağıda imzaları bulunan öğretmenler, daha düzenli bir eğitimi sağlanmasını için görüşlerimizi açıklıyor, idarecileri, öğretmenleri, öğrencileri, velileri ve eğitim kurumlarında çalışan herkesi bu görüşler doğrultusunda ortak davranışa çağırıyoruz:

1. Öğretmenlere ve eğitim kurumlarında çalışan personele yönelik her türlü saldırıyı şiddetle kınıyoruz. Bundan böyle bu tür saldırılara hep birlikte tepki göstereceğiz.

2. Okullarımız, öğrencilerimizin birbirini kurdığı birer savaş alanı değil, barış ve kardeşlik yuvaları olmalıdır. Her görüşten öğretmen ve öğrenci için bir baskı altında kalmadan, çekingenlik duymadan okuluna gele-bilmelidir.

3. Öğrenciler düşünce ayrılıklarını birbirleriyle tartışarak, birbirlerini in-kana ederek gidermeye çalışmalıdır. Buna uymayan ve zor kullananlar kınanmalıdır.

4. Öğrenciler görüşlerini serbestçe dile getirebilmelidirler.

5. Düşünce açıklamak adı altında surların, duvarların ve çeşitli ders araçlarının tahrip edilmesine karşıyız.

6. Okul dışı etkiler sonucu yapılan eğitime aksatan, yersiz boykot vb. ey-

Öğretmenler davranış birliğine çağrıldı

lemlere karşıyız. Öğrencilerimizi düş etkilere itibar etmemeye, sorumluluklarını hatırlamaya çağırıyoruz. 7. Bugünkü eğitim düzenimizin ülke ihtiyaçlarına cevap veremeyen birçok yönü vardır. Bunu düzeltme-nin yolu öğrenimi reddetmek olamaz. Dersleri daha yararlı bir duru-ma getirmek mümkündür. Yeter ki öğretmenler ve öğrenciler gönül ve kafa birliği yapsınlar.

8. Eskiden uygulanan kuru disiplin anlayışını yerini karşasak ve disiplinsizlik almaya başlamıştır: Disiplin sağlanması özünde bir eğiti-m ve ikna işidir. Bununla birlikte idarecinin, disiplin kurulunun, öğret-menlerin ve onun kurulunun yer gel-dikçe otoriteyi de kullanmaları gere-kir.

9. Okul müdürleri sık sık ve uygun yollarla öğretmen kurullarının görüşünü almalı, öğrencileri kimsen de olsa yönetime katan onur kullana-rın işletmelidir. Öğrencilerin sorun-la-rına sahip çıkılmalı sorunların çözü-münde velilere danışılmalı, işbirliği yapılmalıdır.

10. Bütün meslektaşlarımızı umut-suzluğa ve yığınlığa kapılmadan mes-leki bilgilerimizi geliştirmeye, dersleri-ne zamanında ve hazırlıklı olarak gir-meye, öğrencilere aşırı yükler yüklemeye, gerektikçe öğrencilerin hatalarını affetmeye çağırıyoruz.

11. Derslerde öğrenciler arasında eğitim yapılmasına karşıyız. Milli Eğitim Bakanlığı da öğretmenler arası-nda mesleğin gerektirdiği niteliklerin dışında ayrım yapmamalıdır. Yurt dışına gönderme, atama ve yer de-ğiştirilmelerde kayıncılığa son verilmeli-dir. Bakanlık okul müdürlerini atama-dan önce ilgili okullardaki öğret-menlerin görüşlerini almalıdır. Ba-kanlığın bu tutumu benimsemesi öğ-retmenlerin birliğine hizmet edecek-tir.

ŞİRTE SON SÖZ

12.11.1979 - ŞİRT

Dikkatsizce yapıldığından sık sık kazılan kanalizasyon kanallarının yeni mahallede yol açtığı çamur faciası, Belediyenin beceriksizlik ve ihmali sonucu halka zulüm mertebesine çıkmıştır.

Çamur anarşisi faciası

Şehir bataklık halinde bırakıp gününü gün eden Belediye yetkililerinin bu yurdumuzumuzumuzu can vermek ve kişi hayatı felce uğratacak boyutlara ulaşacağı muhakkak olan "çamur anarşisi" ne artık "dur" demenin zamanı geçmektedir.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIK

Çapa Tıp Fakültesi Cerrahi bölümünden atılan 54 işçi:

Personel açığı olduğu halde neden işten atılıyor?

Yurdumuzda sağlık hizmetlerinin doğru dürüst yürütülmesi için sağlık örgütlenmesinin yeterlik, sağlık personelinin eğitim ve zor şartlarda olduğu, sağlık malzemelerinin ihtiyacı karşılamaktan çok uzak bulunduğu artık herkesin bildiği bir gerçektir.

Bu gün bu klinikte üçüncü üzerinde personel çalışmakta, bu sayı klinik için normal çalışması dahi yeterli değildir. Günün beş yirmi ameliyatı yapıldığı bir o kadar acil vakaya bakıldığı 300'den fazla yatağı bulunan bu klinikte personel ihtiyacı fazla mesai vererek karşılanmaktadır.

Bir personelin 54 tane kadrosuz olarak çalıştığıdır. Bu kadrosuzların hepsi kadroya geçmeye umuduydu senelerdir aşırı ücretin altında işçi bir iş güvencesi olmadıkça sigortasız çalışmaları sürdürüyorlardı. Yalnız bir umut için. Bu kadrosuz insanları bu umutla yaşamakta, bu umutla ayınmakta iken tüm umutlarını söndüren bir olay oldu. Bu sağlık bürokrasisinin köşe başlarını tutan beylerin birbirlerini girmesi, bunun sonucunda tekmeyi kadrosuzların yemesi olayıdır.

Bu kadrosuzlar, ücretleri Cerrahi Kliniği Yardımcılığı Demeginden alıyorlardı. Ancak tüm İstanbul Tıp Fakültesi kliniklerini kapsayan, başkanlığını dekanın yaptığı bir vakıf kurulunca dernek kapatılır, kadrosuzlar da hastane dışına atılır. Cerrahi kürsi başkanıyla dekan arasında bir sursu mecur surer girer. Dekan kürsi başkanı kadrosuzların işten atılmasını ister. Kürsi Başkanı, kadrosuzları atarsam klinikteki işler aksar der. Dekan o za-

mesleniyoruz, 54 kişi işten atıldığı zaman içti-ğinin çorbada onların a-linlerini içecek, yedigini-biftekte onun etini yiye-ceksiniz. Çünkü onların hakkını yiyerek mekmini sürdürüyor, kariyerini koruyorsunuz. Bu ka-fayla, değil sağlık sorunu-nu çözmek, halkın haya-tıyla oynamamak elde değildir. Bu da içtiğinizi çorbamın yedigini bifte-ğin, elinizdeki viskinin bahşisi.

Geçtiğimiz iki gün içinde İran Anayasa Referandumunun heyecanını yaşadı. Elçilik işgali sürerken BM'de Tahran-Washington bunalımına çözüm arıyor.

Güvenlik Konseyi

rehinelerin salverilmesi konusunda hemfikir

BM toplantısı sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BİRLEŞMİŞ Milletler Güvenlik Konseyi İran bunalımına çözüm bulmak için New York'taki toplantısını sürdürürken Tahran Radyosu, Waldheim'in açıklamalarını tekip ederek bir İranli yetkilinin toplantıya katılmak üzere BM'ye gitmeyeceğini bildirdi.

İran'da dün de süren Anayasa referandumunu nedeniyle elçilik işgali ile ilgili haberler ikinci plana düşerken, devrik Şahın bir Alman gazetesi ile yaptığı röportaj dünya basınında önemli bir yer aldı. Öte yandan Şahın sığınmak üzere gitmek istediği Mısır ve Güney Afrika'dan yapılan açıklamalar da dikkat çekti

TAHİRAN-WASHINGTON bunalımına barışçı bir çözüm arayan BM Güvenlik Konseyi çalışmalarını sürdürüyor. Konseyin 15 üyesi Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinde rehin tutulan diplomatların salverilmesi konusunda görüş birliğine varırken, Kuvvet delegesi, İran'ın şikayetlerini incelemek üzere bir komisyon kurulmasını istedi.

İran'ın Dışişleri Bakanı Sadık Kutbade ile bir telefon görüşmesi yaptıktan sonra bir Amerikan televizyon istasyonuna demec veren BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, "İran'ın BM toplantısına katılacağını sanıyorum" dedi. Ancak Tahran Radyosu dün geceki haber bülteninde bu açıklamayı tekip etti ve İran'ın BM toplantısına katılmayacağını bildirdi.

Kutbade de İran-ABD gerilimini sona erdirecek tek çözümlen, BM Güvenlik Konseyinde devrik Şahın İran'a iadesinin sağlanması olduğunu söyledi. Kutbade, Şahın Teksas'a nakledilmesini ABD'nin İran'a karşı yeni bir komplosu olarak nitelendirdi.

BM'deki diplomatların ise, özellikle Ayetullah Homenyi'nin irtigüti suçlayan demeclerinden sonra derece rahatsız oldukları belirtiliyor.

ANAYASA OYLAMASI
İslam Cumhuriyeti Anayasası için ikinci gün oylamaları sürerken, dün Belucistan, Kürdistan ve Türkmenistan bölgelerinde seçim görevlileri ile yerli halk arasında çatışmalar çıktı. Bildiriliyor. Anayasa'da yer alan Şii-irantiyazılarla karşı çıkan ve zınlık milliyetlere tanınan hakları yeterince bulamayan grupların ahran'dan gelen görevlilere karşı gelen haberler arasında er alıyor.

"SAVAŞTAN KORKUYORUZ"
Paris'te yayınlanan "Le Monde" gazetesine bir demec veren yettullah Homenyi, İran'ın bulunduran ve savaşın korkmadığını belirterek, "Savaştan korkuyoruz. Çünkü daha iyi bir nyanın varlığına inanıyoruz. Eski ülkelerin üçüncü dünya savaşıyla yol açabilecek böyle bir aşaya izin verememeleri de sanıyorum" dedi.

Öte yandan, ABD'deki gelişleri dikkate alan İran yönetimi, bir müdahale ihtimaline karşı ülke içinde savunma önlemlerini yoğunlaştırıyor. Radyo ve televizyonda silah kullanma eğitimi konusunda çeşitli programlar veriliyor. 2 Aralık günü "Ulusal Seferberlik Kurulunu" teşkil edildiği açıklandı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ
BİRLEŞMİŞ Amerika'da gelecek yıl yapılacak başkanlık seçimleri için Demokrat Partiden adaylığını koyan Senatör Edward Kennedy, devrik İlah Şahının geçmişteki yönetimini kinayarak Şahın ülkeyi terketmesini istedi.

ABB'de bir televizyona verdiği demecinde Kennedy, Şah rejiminin tarihteki en şiddet yanlısı rejimlerden biri olduğunu belirtti. Kennedy, bu rejim sırasında, en acımasız koşullar altında temel insan haklarının ih-

lal edildiğini belirterek, devrik Rıza Pehlevi'nin İran'dan milyarlarca dolar çalmış olduğunu kaydetti.

Kennedy ayrıca Birleşik Amerika ile İran halkının çıkarlarının aynı doğrultuda olduğunu, ABD'nin geleceğini bir tek kişiye bağlamaya siyasetinin iflas ettiğini, ABD'nin gelecekte diktatörlükleri koruyan bir ülke olarak görülmesinin aklıca olmayacağını söyledi. Kennedy, Carter'in İran-ABD bunalımına bir çare bulamadığını ifade ederek, rehinelere derhal salverilmesini istedi.

Teksas'taki hastanede herkes huzursuz ŞAH'IN BULUNDUĞU HASTANE OLAĞANÜSTÜ GÜVENLİK ALTINDA

NEW YORK
NEW York'taki hastaneden Teksas'a bulunan Hava Kuvvetleri Hastanesine getirilen devrik Şah Rıza Pehlevi'yi korumak amacıyla hastane çevresindeki güvenlik önlemleri yoğunlaştırıldı. Basın mensuplarının da uzaklaştırıldığı San Antonio Willford Hastanesi Amerikan ordusunun en büyük tip merkezlerinden biri olarak tanınıyor. Bu arada, diğer hastaların Şahın gelmesinden sonra nasıl rahatsız ve huzursuz olduğu öğrenildi.

Şahın Willford Hastanesinde kaç gün kalacağı henüz bilinmiyor.
MİSİRLİ BİR YETKİLİNİN AÇIKLAMASI
Meksika'nın Rıza Pehlevi'ye giriş vizesi vermesinden sonra Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Şahın istediği zaman Mısır'a gelebileceğini açıklamıştı. Ancak dün Mısır hükümetinin bir yetkilisi Şahın Kahire'ye gelişini konusunda henüz kesin bir karar almadığını söyledi. THA'nın haberine göre, "Şahın yakın bir gelecekte Mısır'a gelmesi söz konusu değildir" dedi.

GÜNEY AFRIKA REJİMİ
SAHİ KABUL EDECEK Mİ?
Güney Afrika Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Brand Fourie, dün yaptığı bir açıklamada, Şahın Güney Afrika'ya kabul edileceği yolundaki haberleri yalanladı. Bu konuda diplomatik bir girişim yapılmadığını hatırlatan sözcü, ayrıntılı bir açıklama yapmaktan kaçındı.

Devrik Şahın babasının 1944 yılında Güney Afrika'ya sığınmış olması ve Rıza Pehlevi'nin irki rejimi uzun süre desteklemiş olması nedeniyle, Şahın Güney Afrika'ya yerleşeceğine dair çeşitli söylentiler son zamanlarda yoğunlaşmıştı.

ŞAHIN İDDIALARI
New York'tan ayrılmadan önce Alman "Bild" gazetesinin bir muhabiri ile görüşen devrik Şah uzun zamandan bu yana ilk kez çeşitli konulardaki görüşlerini anlattı. Batın kendisini desteklememesine üzülen Rıza Pehlevi, sık sık Homenyi'yi ve İran halkını aşağılayan devrimler kullandı. Çeşitli devlet adamlarının da birçok hatıralar yaptığını söyleyen Şah, ocak ayında bazı generallerin hakki bastırarak iş istedikleri emirleri vermediğini iddia etti.

SAVAK'ın eskiden beri din adamlarına para verdiğini ancak Başbakan Amuzegar'ın bu ödentiyi kesmesi üzerine din adamlarının ayaklandırdığı şeri süren Rıza Pehlevi, bir gün yeniden İran'a dönmeleceğini iddia etti.
"Bild" gazetesinin yayınladığı röportajda, Mustafa Kemal Atatürk'e de sahip çıkma çabasının Şah, "Ben halkın istikrarını düşünürüm, kim daha yüksek sesle konuşursa onun peşinden gider" şeklinde konuştu.

Lizbon'da S. Bento Sarayında Cumhuriyet Meclisi ve seçilmişleri galbi Demokratik İttifakın başkanı Carneiro

PORTEKİZ SEÇİMLERİNİ "DEMOKRATİK İTTİFAK" KAZANDI

● Başbakan adayı Carneiro: "Sonuç, Portekiz ve değişiklik için zaferdir"

PAZAR günü Portekiz'de yapılan erken seçimleri Demokratik İttifak (AD) kazandı. Pazar-tesi günü saat 12.00'de yayınlanan ve henüz kesinlik kazanmayan sonuçlara göre, yüzde 87 katılma oranını gerçekleştiren seçimlerde, oyların yüzde 46'sını Demokratik İttifak, yüzde 24,6'sını Sosyalist Parti, yüzde 18,7'sini ise Kunal'ın Komünist Partisi aldı.

Portekiz Devlet Başkanı Eanes'ın 11 Eylül'de Parlamento'yu feshetmesi üzerine yapılan erken seçimlerde 250 sandalyelik Mecliste, Demokratik İttifak, son sayılara göre, 125 ile 131 arasında üyelik kazandı. Demokratik İttifak'ın 126 sandalye kazanması halinde, tek başına hükümet kurabileceği ve çoğunluğu elde edeceği bildiriliyor.

BAŞBAKAN ADAYININ İLK DEMECİ

Demokratik İttifak'ın liderliğini yapan avukat Carneiro, Lizbon'da o-yunu kullandıktan sonra ve ilk seçim sonuçlarının öğrenilmesinin takiben gazetecilere yaptığı açıklamada seçim sonuçlarını "Portekiz ve değişiklik için bir zafer olarak" yorumladı. Başbakan adayı, hür teşebbüse önem verdiğini belirterek, "Portekiz'de barış ve istikrarın kurulması için elinden geleni yapacağım" sözlerine ekledi.

Sovyetler Birliği yanlısı Kunal ise "Seçim sonuçları resmen açıklanmadan kimsenin zafer ilan edemeyeceğini" ileri sürdü.

Portekiz'in eski Başbakanlarından ve Sosyalist Partisi lideri Mario Soares ise, seçim sonuçlarını yorumlarken, Partisinin "Hem sağdan hem de Komünist Parti tarafından kusatıldığını ve oylarını bu iki akıma kapırdığını" söyledi.

Yeni seçilen Meclis üyeleri, 1980 sonundan önce yapılacak olan olağan genel seçimlere kadar işbaşında kalacaklar.

DEMOKRATİK İTTİFAK

Portekiz seçimlerini kazanan Demokratik İttifak üç partiden oluşan bir seçim koalisyonudur. Demokratik Halk Partisi (PPD), sosyal-demokrat tezelir savunuyor. İkinci ortak, Merkez Demokrat Partisi (CDS) ise Hristiyan demokrat bir kuruluş olarak tanınıyor. İttifak'ın üçüncü üyesi ise, Halkçı Monarşist Parti (PPM).

Sosyal-demokrat Partinin lideri Francisco De Sa Carneiro, aynı zamanda Demokratik İttifak'ın da başkanlığını yapıyor.

NİSAN DEVRİMİNDEN ARALIK 79 SEÇİMLERİNE

1974 Nisanında Salazar-Caetano diktatörlüğünü deviren "Karanfil Devriminden" sonra Soares'ın Sosyalist Partisi yapılan seçimlerde büyük başarı göstermiş ve işbaşına gelmişti. Costa Gomes'in devlet başkanlığından sonra seçilen Eanes ise ülke içinde sorunlara çözüm bulamayan ve son seçimlerde çoğunluğu sağlayamayarak istifa eden Soares hükümetinin yerine, tekokratlardan kurulu üç Bakanlar Kuruluna görev vermişti. Bu kabinelerin de başarısız olması nedeniyle, Portekiz aralık ayında erken seçimlere gitmek zorunda kaldı.

● Kürt, Belüci ve Türkmen bölgelerinde çatışmalar çıktı

Litvanya'da özgürlük ve milli davanın savunucuları arasında saygın bir yeri olan Antanas Terleckas ailesi ile birlikte, KGB'nin Baltıkta giriştiği "temizlik hareketi"nde tutuklandı.

3 ARALIK MOSKOVA (AA)

Yüksek düzeyde bir Sovyet gümrük yetkilisi, 1980 Olimpiyatları yaklaşırken ülkeye artan sayıda Sovyet aleyhtar yayınlara sokulacağından ciddi endişe duyduklarını açıkladı. Yetkililer, Sovyet aleyhtarları önlemek için tüm çabalarını sarfedeceklerini belirtti.

Olimpiyatlardan önce KGB bir çok bölgede muhaliflere karşı "temizlik hareketi" başlattı

Moskova Metrosunda rejimi eleştiren iki genç, 7,5 sene hapse mahkum oldu

● "Tarihçe" adlı muhalefet organını yayınlayanlardan Tatyana Velikanova da tutuklandı

V LADİMİR Bukovski önde gelen Sovyet muhalifleri arasında. Bir çok yargılamaya ve tutuklanmaya sonra 18 Aralık 1976'da Şili Komünist Partisi lideri L. Corvalan'la tahas edilerek Rusya'dan çıkmasına izin verildi. 37 yaşındaki Bukovski halen İngiltere'de yaşamaktadır. Asağıda Bukovski'nin Sovyetler Birliği'ndeki son tutuklamaları ve baskılara ilişkin olarak Almanya'da yayınlanan "Die Welt" gazetesinde yer alan bir yazısını sunuyoruz.

Son aylarda Rusya'nın bir çok bölgesinde KGB bir düzinece yakın politik yargılama hareketine girişti. Demokratik hak savunucuları, milliyetçiler, Ortodoks kilisesi mensubu bir çok kişi ve papazlar, işçiler ve aydınlar, Ermeniler ve Ukraynalılar tutuklandı. Bu kişiler yurtdışında pek tanınmadıkları için -elçideki bir çok belgeye rağmen- bu tutuklamalar sessiz sedasız geçiştirildi.

Son zamanlarda resmi makamlar muhalefet hareketine karşı yeni bir saldırıya girişti. Bir kaç hafta önce Sergey Yermalayev ve Igor Polyakov adlı iki genç 7,5 yıl ceza çarptırıldı. Suçları Moskova metrosunda yüksek sesle rejimi eleştirmekti.

Son olarak eski dostlarımız olan Tatyana Velikanova ve Gleb Yakunin'de tutuklandıklarını öğrendim. Bunlar son derece insanlık dışı ve tamamen politik değil ki insani, Şimdiye kadar açıklanmayan kararlar. "Anti-Sovyet ajitasyon ve propaganda" yapmakla suçlanıyorlar. Bu suçun cezası ise on beş yıl bulabilir.

Tatyana ve Gleb'in gerçek suçu yıllar boyunca acı çeken ve korunmasız olan insanlara yardım etmiş olmak. Onlar için Sovyet makamları önünde girişimde bulundular ve bu haklılıklar Batıya duyurdular.

Dostlarımız Sovyet vatandaşları için, Anayasada tanınmış olan vicdan hürriyetinin gerçekleştirilmesini istiyorlar. Onlar, karşı çıkılan kanunlara bile uydular. Tatyana 47 yaşındadır, 20 yıl boyunca Moskova'da sorumlu bir bilgisayar uzmanı olarak çalıştı. 1969'da "Sovyetler Birliği'nde İnsan Haklarını Savunma Komitesi"nin kuruluşunda yardımcı oldu. Beş yıl sonra, "Gelsen olayının tarihçesi" adlı ve İnsan Hakları hareketinin önemli bir yayın organı olan dergiyi yayınlamaya görev bilgilendi. İlan etti. Andri Sakharov'un kanaatine göre KGB'nin bu son saldırısı "Tarihçe" adlı derginin yayınının önlenmesini de hedefliyor.

GLEB YAKUNIN VE TATYANA VELIKANOVA
İnsan Haklarını savunucuları ve Sovyet Anayasasında yer alan vicdan özgürlüğünün gerçekleştirilmesini istedikleri için KGB tarafından tutuklandılar.

48 yaşındaki Gleb Yakunin ise bir Ortodoks papazdır. 1965'de yayınladığı bir açık mektupta devletli kilisenin işlerine karışmasını ve Sovyetler'deki bir-çok önde gelen kilise liderinin bu baskılara boyun eğmesini kınadı. Son yıllarda "İnananların Koruyucuları" olan Hristiyan Komitesinin" yönetimine girdi. Bu komite birçok grubu ve tek tek kişileri bu arada Hristiyan olmayan çeşitli inanç sahiplerini de korumayı öngörüyor. Komitenin çağrılarını ve yayınlarını şimdiden on ciltlik bir kitap kadar oldu.

Papa, Türkiye ziyaretinden memnun

VATIKAN (AA-AFP)

Papa 2. Jean Paul, Saint-Pierre meydanında 30 bin kişinin katıldığı Pazar ayininde Türkiye'ye yaptığı ziyaretten övgüyle söz etti ve kendisine gösterilen konukseverlikten memnun olduğunu belirtti.

Papa 2. Jean Paul, Türkiye'de bulunduğu sırada kendisine gösterilen konukseverlikten dolayı, Cumhurbaşkanı Korutürk ve Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkin'e gönderdiği mesajlarda teşekkür etti.

İstanbul'da Fener Ortodoks Kilisesi Patriği Dimitrios ile Saint-Andre Kilisesinde dini töreni ortaklaşa yönetmiş olan katolik büyük kvaç duyduğunu söyleyen Papa, Doğu ve Batı kiliselerinin birliğin çok önemli olduğunu bildirdi.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Portekiz seçimleri

Avrupa'nın bunalımdan bunalıma yuvarlanan yoksul ülkesi Portekiz'de hafta sonunda yapılan erken seçimlerden sonra, yolun ucunda daha istikrarlı bir hükümet gözüktü. Sosyal Demokratlar, Merkez Demokratlar ve Halkçı Monarşistlerden oluşan Demokratik İttifak oyların yüzde 46'sını alarak tek başına hükümet kuracak çoğunluğu sağladı.

Böylece bir süredir Avrupa'da gelişmeye başlayan süreç Portekiz'de de tekrarlandı. Hafta sonunda sandık başına giden seçmen, sandıktan bir merkez-sağ koalisyon hükümeti çıkardı.

Portekiz'de bir türlü hükümet kurulamaması üzerine Devlet Başkanı Eanes, geçtiğimiz eylül ayında parlamentoyu feshederek, erken seçim kararını almıştı. Bu nedenle istikrar, ekonomik ve toplumsal huzur vad ederek, oyların çoğunluğunu toplayan Demokratik İttifak ancak bir yıl iktidarda kalabilecektir. Portekiz Anayasası uyarınca 1981 yılında seçimler yenilenecek.

Ne var ki erken seçim sonuçları Portekiz'in, beş yıldır ülkeyi halleç pamuğu gibi sallayan revizyonist tahribattan kurtulma yoluna girdiğini göstermesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Portekiz'de 1974 yılında gerçekleştirilen devrimle Salazar ve Caetano'nun faşist diktatörlüğüne son verildi. Ama ülke demokrasi ve özgürlüğe tadamadan Cunal'ın Moskova yanlısı Komünist Partisinin sosyal-faşist sultasına düştü. Cunal Portekiz'i Salazar faşistlerine rahmet okutacak bir bunalıma sürükledi.

Portekiz devriminden sonra Cunal, ordu ve devlet mekanizmasının kilit mevkilerini eline geçirecek, ülkede gerçek gücünün çok üstünde bir nüfuz kazandı. Sendika, basın ve ordu içinde hakimiyet kurarak iktidara ortak oldu.

Portekiz Hava Kuvvetleri Genelkurmay Başkanı Morais da Silva, Cunal'ın kumak istediği sosyal-faşist diktatörlüğü şöyle tanımlaştı:

"Portekizlilerin yüzde 80'i tarafından yapılan devrimi yüzde 20'nin, bu yüzde 80 üzerindeki diktatörlüğüne dönüştürmek."

Cunal iktidara ortak olduğu sürece, yalnızca sosyal-faşizme özgürlük tanınmasına izin verdi. Basını susturmaya, işçileri tek bir sendika içinde toplamaya çalıştı. Sovyetler Birliği'nden örnek alınarak kurulan çiftliklerde ügümlenen baskı ve sömürü tarımın mahvolmasına yol açtı. Köylüler Cunal aleyhine şiddetli gösteriler düzenlediler. Hafta sonunda yapılan seçimlerde Cunal'ın köylük bölgelerde hiç oy alamaması, köylülerin duyduğu tepkinin ifadesi olduğu gibi, aynı zamanda sosyal-faşist demagoginin iflasıdır.

Beş yıldır Portekiz'de yaşananlar, Sovyetler Birliği'nin dünya çapında giriştiği saldırıya paralel olarak, beşinci kollarının da bir ülkeyi içeriden yıkmaya faaliyetleri. Bu strateji çok zarar vermesine rağmen Portekiz'de de venilgile uğramıştır. Seçim sonuçları Portekiz'in revizyonist sarımsından kurtulma yoluna girdiğini ortaya koymuştur.

İtalyan Komünist Partisi SS-20'lerin üretimini durdurulmasını istedi

ROMA yaklaşma olarak değerlendireyorlar.

İtalyan Komünist Partisi (İKP) Sovyetler Birliği'nden uzun zaman önce ürettiği ve Doğu Avrupa'da üslenirliği SS-20 atom füzelerinin üretimini ve üslenmesine son vermesini istedi.

İKP Merkez Komitesinin bu konudaki bildirisi ayrıca NATO'nun da Avrupa'da üslenirliği düşündüğü yeni silahlarla ilgili kararını en az 6 ay geri atmasını öneriyor. Bu gereken zaman siresi içinde silahların kısıtlanmasına için gerekli görüşmelere başlanması talep ediliyor.

Batılı kaynaklar İtalyan Komünist Partisinin bu tavırını Sovyet silahlanmasını askeri dengeleri bozduğu tesbitine bir

Alman Sosyal Demokratları yeni füzelerin yerleştirilmesine karşı çıkmayacak

FRANKFURT

FEDERAL AI-

manya Başbakanı

Helmut Schmidt,

Başkanlığı yaptığı

Sosyal Demokrat Parti-

nin Kongresinde, tüm

ayrıkların bir yana

itilerek, ABD yapısı

yenii nükleer füzelerin

yerleştirilmesine ön-

erilmesini açık-

ladı.

Varşova Paktı Dışişleri Bakanları NATO'yu uyarı toplantısı yapıyor

BERTİN

Haber Ajansları, Varşova Paktı ülkeleri Dışişleri Bakanlarının, NATO Dışişleri Bakanlarının 12 Aralıkta Brüksel'de yapacakları toplantıdan önce Doğu Berlin'de toplanacaklarını bildiriyor.

Sovyet Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, toplantıya başkanlık etmek üzere Doğu Berlin'e gidiyor.

İyi haber alan kaynakların bildirdiğine göre, Varşova Paktı Dışişleri Bakanları, Batının füzele-

Daysal kanadı kendilerine muhalefet edenle.in kazanmasını önlemek için yoğun çaba harcadı

Maden-İş naylon delegelerle Genel Kurula gidiyor

Üye sayısının 85 bin olduğunu iddia eden Maden-İş yöneticileri bu yoldan DISK Genel Kuruluna katılacak delege sayısını da artırmak istiyorlar

İSTANBUL (ÖZEL) Maden-İş'in 19 Aralık'ta başlayacak olan Genel Kuruluna katılacak seçilmiş delegelerin yarısından çoğunu Daysal kanadı tarafından tespit edilen naylon delegeler oluşturuyor. Genel Merkez, üye sayısını 85 bin göstererek yaptığı hesaplamalara göre, Genel Kurula 65-70 kadar naylon delege sokabilecek.

Ote yandan, Maden-İş Genel Kurulu öncesinde yapılan lokal kongreleri bütün bölgelerde tamamladı. Katılma oranının çok düşük olduğu bu kongrelerde, Daysal'a muhalefet eden kanadın bazı bölgelerde başarılar kazandığı ancak, delege seçimlerinde genel merkez in ağırlik koyduğu bildiriliyor.

DELEGE HESAPLARINDAKİ EL ÇABUKLUĞU Maden-İş yetkilileri, yaptıkları açıklamalarda, 85 bin üyeli olduğunu ve genel kurulun 750 üye bir delege esasına göre, 114 seçilmiş delege ile toplanacağını açıklıyor. Oysa, Maden-İş'in daha DISK'in 6. Genel Kurulu öncesinde 60 bin üyeli olduğunu savmış olduğu, DISK tarafından yapılan bir araştırma ile belirlenmiştir.

1977'den bu yana kabettiği 20 bin civarında üye de gözönüne alırsa bugün Maden-İş'in, 35-40 bin üye 750 delege oranı tabii etkiler için, ancak 45-50 kadar delege tespit edilmiş oluyor. 114 rakamına ulaşmak için geriye kalan 65-70 delege ise, Maden-İş yöneticileri tarafından istedikleri şekilde tespit edilebiliyor. Bu 65-70 kişilik "naylon delege" kadrosu, Genel Kurula tayin edici bir önemi taşıyor. Daysal kanadı bu delege sahte karlılığı ile daha baştan Genel Kurula belli bir üstünlük kazanıyor. Ote yandan Maden-İş üye sayısını 85 bin göstererek DISK Genel Kuruluna gidecek delege sayısını da yükseltmeye çalışıyor. Bilindiği gibi bağlı sendikalar DISK Genel Kuruluna bin üye bir delege ile katılıyor. Bu hesaplamaya göre Maden-İş

4 bin karayolu işçisi Doğu Yapı ve Yol İşçileri Sendikasını kurdu

Elazığ, Malatya, Bingöl, Tunceli ve Adıyaman illerinde çalışan yaklaşık 4 bin karayolu işçisi MHP'nin zorla yönetimi gasp ettikleri Yol-İş Sendikası'ndan ayrılarak merkezi Elazığ'da bulunan Doğu Yapı ve Yol İşçileri Sendikasını kurdu. Bilindiği gibi 1976 yılında yapılan Elazığ Yol-İş Sendikası Kongresinde MHP'iler zamanı Emniyet Müdürü ve Vali-sinden aldıkları destekle kendilerine muhalefet eden işçileri sendikaya almamış ve çoğullandırmışlardı. Daha sonra sendika yönetimine karşı gelen muhalefetin bastırılmak için yönetim 1350 işçiyi sendikadan ihraç etmişti.

3 bin karayolu işçisi bu gelişmelerden sonra durumu gözden geçirecek yeni bir sendika kuracaklarını belirtmişlerdi. Vilayete gerekli bildirim yapan Doğu Yapı ve Yol İşçileri Sendikası yöneticileri, "Din, irk, mezhep ve inanç ve siyasi kanaatleri gözetmeden kendi işkolunda çalışan tüm işçileri örgütlemeyi, henüz örgütlenmemiş ya da örgütlenme olanağına kavuşmamış emekçi sınıf ve tabakaların bu haklarını savunmalarına yardım edecek sendikal dayanışma kapsamına alınmalarını sağlayacak, demokratik işçi hareketini Anayasa'da öngörülen köklü dönüşümlerin gerçekleştirilmesini sağlayacak demokratik bir yapıya kavuşturmayı amaçlıyor" dedi. Yeni kurulan sendikamın yönetimi şu kişilerden oluşuyor:

Başkan: Müfit Öztürk, Genel Yönetim Kurulu Üyeleri: Hikmet Beşgen, Tahsin Aydın, Cafer Erdoğan, Haki Acar, Remzi Aslan, Mehmet Temiz.

Ote yandan Karayolları 8. Bölge Müdürü Fikret Arburun yeni hükümetin kurulmasıyla birlikte görevinden alınarak yerine eskiden karayollarında müdür olarak çalışan Naci Beril-gen atandı.

Sectik dedikleri Sectikleri 85.000: 750 = 114
Ve naylon delegeler 35.000: 750 = 45
65

IETT işçilerinin ağzından iki günlük "direnisin" öyküsü...

Topkapı IETT işçileri: "Dışardan gelen bir grup içeri girdi, yüzleri atkılıydı..."

"Dışarıya telefon etmek istedik, telefon kablolarını kesmişlerdi"

İŞÇİ SERVİSİ

"Topkapı'da tam 11 yıldır çalışırım, o gece, şimdiye kadar hayatımda hiç görmediğim 15-20 kişi türedi garajda. Bütün otobüslerin lastiklerini söndürdüler, aküleri söktüler. Fren tertibatlarını bozdular. Yağ filtrelerini söktüler."

Topkapı garajındaki direniş yeni sona ermişti. İşçilerle grup görüşüyoruz. Kimi Türkiye Genel-İş kimi Genel-İş üyesiydi. Hepsini de aşağı yukarı aynı şeyleri anlatıyorlardı. Topkapı'daki direniş, ilk gün üç-dört saat kadar sürmüştü. Sabah iş alan işçiler, direnişle karşılaşmışlar, sefere çıkamamışlardı. Ancak daha sonra, saat 9 sıralarında, Sıkıyönetim görevlilerinin "İsteyen kalışın" uyarısı üzerine, garajdaki bütün otobüsler sefere çıkmış, direniş kalmıştı. O gece, garaja gelen bir grup otobüslerin büyük çoğunluğunu bozmuş ve çıkışları kapamıştı. Bu yüzden, Topkapı garajından ikinci gün saat 15.00'e kadar otobüs çıkmadı. Öğleden sonra 15.00 sıralarında ise tamirleri tamamlanan arabalar sırayla sefere çıktılar.

Konuşturduğumuz işçilerden önce, arabaların tahrip edildiği geceyi anlatmalarını istiyoruz. "Aramızda direnişin birinci günün gecesi görevde olan var mı, o gece olanları anlatabilir misiniz?"

"Ben o gece oradaydım" diye söze başlayan yeni bir işçi. "Gece saat 3 sıralarıydı. Dışardan gelen bir grup, herhalde kapıcıları görmüdenemmişlerdi ya da kapıcıları göz yummuştu, hemen otobüslerin aralarına dağıldılar. 10 kişi kadardı. Karanlıkta yüzlerini göremiyorduk. Zaten yüzlerini atkı sarmışlardı. Onlara, içerdende beş-on kişi hatıldı. Başladılar lastikleri indirmeye. Aküleri söktüler. Fren tertibatlarını bozdular. Gaz borularını kurdular."

"Peki siz engelleyemez miydiniz? Engellemeye teşebbüs etmediniz mi?"

"Biz o sırada garajdan az kişiydik. Silahlı olduklarında doğrusu yanlarına yavaşamadık. Gidip Ali Alp'e söyledik. Kendisi teknik müavirdi. O sırada gece amirliği yapıyordu. 'Can emniyetim yok' hiç bir şey yapmam dedi. Bunun üzerine dışarıya telefon etmeye çalıştık. Haber vermek için. Giriş kapısının emniyet kilavuzlarının telefon kablosunu kesmişler. Türkiye Genel-İş'in odasındaki telefonu da kesmişler. Bir tek telefon var. Onu da kontrol altına almışlar. Santralciyi "dışarıya hat verisen kötü olur" diye tehdit ediyorlar. Bu yüzden dışarıya irtibat kuramadık."

"Soför ve bileterler dışındaki diğer işçiler, mesela atölyedekiler çalışıyor mu?"

"Sadece revizyon bölümünde küçük bir grup çalışmadı. Ama

Topkapı Garajında ilk günü otobüsler öğlene kadar çalışmadı. Halk yıllardır heklekten IETT'de bazı güçler başka planlar yapıyor.

ben onlara da suç buluyorum. Bunlar, Urhan'ın işe yerleştirildiği adamlar. Gelip korkuttular onları. Urhan giderse siz de gidereceksiniz. En başta sizi temizleyecekler dediler. Onlar da öyle zannetti. Ama işte hepsi bu kadardı."

Daha sonra, işçilerle Urhan'dan ve onun başkanlığa geldiğinden beri yaptıklarından konuşmaya başladılar.

Hepsi de çok dolu. Bir ağzından konuşmaya başladılar. "Alevi misin. Sünni misin, Kürt müsün, Türk müsün diye işçi aldı."

"İG'D'sini, TKP'sini, Dev-Solcusunu... Kurtuluşcusunu doldurdular."

"Terzisi tamirci yaptı." "Pirinciyi şoför diye aldı." "San düğün salonundaki garsonu tamirciye aldı."

"İETT'yi hiç bir iş yapmayan ayaklarla doldurdular." "En sonunda da hendim gidiyorum diye ortalık karıştırdı. Beni buradan reis de atamaz, genel müdür de atamaz diye konuşuyordu. Gördün mü bak, nasıl gidermiş."

Biz diğer bölgelerdeki işçilerle konuşmak için başka garajlara gitmek üzere ayrıldık, onlar aralarında Urhan'ın yaptıklarını konuşmaya devam ediyorlar. Oradan ayrılıp bir başka grubun yanına gidiyoruz. İşçiler aralarında direniş tartışıyorlar. Biz de katılıyoruz.

İşçilerden önce, direnişin işçiler tarafından desteklenip desteklenmediğini, desteklenmedi ise bunun ölçüsünü rakamlar vererek anlatmalarını istiyoruz.

Bir işçi hemen atılıyor: "Ne sayısı istiyorsun, sadece şunu göze al. Birinci günü, Sıkıyönetim çalışmak isteyenler çalışmış deyince, bütün otobüsler çıktı işe. Garajda tek bir otobüs bile kalmadı. İkinci günü arabaların çıkamaması ise sadece bir gece önce yaptıkları tahribattandı. Tamir bitince yine herkes çıktı."

"Ben biraz daha etraflı anlatayım" diye lafa karsivor bir işçi

Bursa Sanayi Odası Müteşebbis Heyeti, Oda Başkanı Sönmez'i eleştirdi

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sönmez, küçük sanayicilere şantaj yapıyor

Bağımsız Sanayi Odası

Müteşebbis Yönetim Kurulu, Ali Osman Sönmez'in kişisel çıkarları nedeniyle yeni oda kurulmasına karşı çıktığını açıkladı

BURSA (ÖZEL) ANAYICILARIN, Sanayi ve Ticaret Odasından ayrılarak ayrı bir Sanayi Odası kurma girişimleri konusunda başlayan tartışmalar genişliyor. Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Ali Osman Sönmez, yeni oda girişimini destekleyenlere karşı tehditlerle bulunurken, Sanayi Odası Müteşebbis Yönetim Kurulu da, "Sanayiciler ayrılarak Ticaret ve Sanayi Odası zayıflamaz ancak bazı kişilerin etkinliği sarsılır" diyorlar. Sanayiciler, Ali Osman Sönmez'in kişisel çıkarları nedeniyle yeni oda girişimini karşı çıktığını belirtiyorlar.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ali Osman Sönmez'in çeşitli yollarla küçük sanayicileri tehdit ederek, Bağımsız Sanayi Odasının

kurulmasını engellemeye çalıştığı öğrenildi. Bu konuda bir basın toplantısı yapan Sanayi Odası Müteşebbis Yönetim Kurulu, "Bugüne kadar koltuğa sıkı sarımların nedeni bunun altında çapanoğlu çıkacağıdır. Sanayiciler ayrılarak Ticaret ve Sanayi Odası zayıflamaz ancak bazı kişilerin etkinliği sarsılır" dedi.

Ali Osman Sönmez'in, küçük sanayiciler sanayi odasına üye olmayacaktır şeklindeki iddialarını cevaplayan Yönetim Kurulu, açıklamasında şu görüşlere yer verdi: "Mevcut oda yönetimi Oda Meclisine rağmen daha, sanayici ve esnaf arasında ayırım yapamaz durumdur. Ve ne yazık ki, ekonominin vazgeçilmez unsuru esnaf ve zanaatkarın küçük görerek bu kişi ve kuruluşlarla alay etmektedir."

"Bugün Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı bulunan sanayicilerimiz 5590 sayılı yasayla değiştirilen ve Ticaret ve Sanayi Odası ile ilgili bulunan kanunların, oda tarafından nasıl tahrif edildiği ve kimlerin bu kuruluşların seçimlerine girdiği, Araştırılması gereken budur."

işletme ile birlikte sayıları 4 bin 200'ü geçen sanayicilerimiz bağımsız sanayi odasının doğal üyesidirler. Ticaret ve Sanayi Odası yönetim kurulu basın yolu ile kime hitabetmektedir? Hesap, küçük sanayiciye, yani yasya göre sarta lar haız olup da ticaret ve sanayi odası üyesi olan ve sanayi burs numaraları aracılığıyla seçilen katılan ve de hakkında kapasite raporları, izin ve onayın düzenlenmesi, vergi kağıtlarını doldurulan ve ticaret ve sanayi ile ilgili bulunan kanunların, oda tarafından nasıl tahrif edildiği ve kimlerin bu kuruluşların seçimlerine girdiği, Araştırılması gereken budur."

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanlığına yeniden Adıgüzel seçildi

İZMİR (AA)

Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanlığına yeniden Yılmaz Adıgüzel seçildi. Geçtiğimiz hafta yapılan seçimler sonunda oluşturulan yeni yönetim kurulu dün ilk toplantısını yaparak yönetim kurulunda görev bölümü yaptı. Görev bölümünde Başkanlığa yeniden Yılmaz Adıgüzel, Orhan Meteşe ve Hayrettin Yorgancıoğlu başkanvekilliklerine, Selahattin Karaoğlu ise muhasipliğe getirildi.

ZİRAAT ODASI SEÇİMLERİ İzmir Ziraat Odasının Genel Kurul toplantısında yapılan seçimleri yeniden Reşit Kursun listesi kazandı.

İki ayrı listenin çıktığı Genel Kurulda çoğunluğu halen Oda başkanlığına Yürüyen Kursun listesi sağladı. Seçilen liste bugün ilk toplantısını yaparak başkan ve başkanvekilleri seçecek.

EDREMIT ZİRAAT ODASI SEÇİMLERİ ERTELENDİ

Geçtiğimiz pazar günü yapılması gereken Edremit Ziraat Odası seçimleri, AP'li delegelerin başvuru üzerine Ticaret Bakanlığına 16 Aralıkta ertelendi.

Yetkililer konunun bir bakanlık müfettişince incelendiğini ve 16 Aralıkta seçim yapılmak üzere hazırlıklara başlandığını söylediler.

40. Devlet Resim ve Heykel Sergisi açıldı

Kültür Bakanı Koraltan:

"Sanatçılar, insanlarımız arasında sevgi yaratarak birlik ve beraberlik sağlayan kişilerdir"

ANKARA (ÖZEL) Kültür Bakanı, Tevfik Koraltan, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi salonunda düzenlenen törenle 40. Devlet Resim ve Heykel Sergisini açarken, "Sanatçılar bir millet kültürünün ve karakterinin bütün özelliklerini ve güzelliklerini eserleriyle ortaya koyarak dünyümüze, bugünüme, geleceğimize, insanlarımız arasında sevgi yaratarak birlik ve beraberlik sağlayan, verdikleri eserlerle yüce ulusumuzu bütün dünyaya tanıtan değerli kişilerdir" dedi.

Devlet Resim ve Heykel Sergisinin, önmüzdeki yıldan itibaren Cumhuriyetimizin kuruluş günü olan 29 Ekim günü

açılacağını belirten Koraltan, güzel sanatlar dalında, yeni ve ödüllü yarışmalar düzenleyip sergiyi açarak, gençlerin güzel sanatlarla olan sevgisini ve üstün kabiliyetlerini geliştirmeyi hedeflediklerini söyledi. Bakan ayrıca, Atatürk'ün doğum yıldönümü dolayısıyla, 1981 yılı içinde güzel sanatların çeşitli dallarında yarışmalar düzenleyeceklerini açıkladı.

40'uncü Devlet Resim ve Heykel dalında ödül alan sanatçılar şunlar: Resim dalında, İbrahim Örs, Veysel Günay, Hüseyin Bilişik, Aydın Ayar, Cemal Bingöl, Mürsel İçmeli, Adem Genç, Seyit Bozdoğan.

Heykel dalında, Remzi Savaş, Mehmet Aksoy.

Reklam gelirleri, TRT bütçesinin yarısını karşılıyor

ANKARA (THA) LÜM, doğum, kalıp ilanlar ile reklam gelirleri, TRT bütçesinin yarısını karşılıyor ve TRT'nin reklam yapmaması halinde bütçeden her yıl en az 1 milyar lira dolayında yardım alınması zorunda kalacağı belirtildi.

Aynı araştırmaya göre, TV'de en fazla reklam bankalar yaptı ve banka reklam harcamaları TV reklam gelirinin yüzde 27'sini oluşturdu.

Ünilever üretimi geçti

Tüccar ve sanayiciler yağa yapılan zammı beğendi

İSTANBUL (AA) Yağ tüccarları ve sanayicilerin, yemelik sıvı ve margarin yağına yapılan zammı olumlu karşıladıklarını, ham yağ tahsislerinin gereksinimi karşılama koşulu ile zam oranının yeterli olduğunu bildirdiler.

AA muhabirinin konuyla ilişkin sorularını yanıtlayan İstanbul Ticaret Odası (İTO) Nebati Yağlar ve Sabun Meslek Komitesi Başkanı Aydın Gençoğlu, Yağlar ve Sabun Meslek Komitesi Başkanı Aydın Gençoğlu, yağ darlığının doğurduğu önemli bir etkenin de, açığeğinden elde edilen ham yağın sabun ve tekstil boya sanayisi ile laboratuvarlarda kullanılmasını sağladığını söyledi.

İTO Nebati Yağlar ve Sabun Meslek Komitesi Başkanı Aydın Gençoğlu, yağ darlığının doğurduğu önemli bir etkenin de, açığeğinden elde edilen ham yağın sabun ve tekstil boya sanayisi ile laboratuvarlarda kullanılmasını sağladığını söyledi. "Birkaç gün sonra Demirel Hükümetinin başına bu sanayi tipi margarin şert olacak. Yağ spekülantları, kavalitlik ve yemelik margarin fiyatı serbest bırakıldıktan sonra, margarin fiyatları yükseliyor. Yağ spekülantları, kavalitlik ve yemelik margarin fiyatı serbest bırakıldıktan sonra, margarin fiyatları yükseliyor. Yağ spekülantları, kavalitlik ve yemelik margarin fiyatı serbest bırakıldıktan sonra, margarin fiyatları yükseliyor."

İZMİR BAKKALLAR DERNEĞİ İzmir Bakkallar Derneği Başkanı Ramazan Aslan bir demec vererek "Türkiye'de bir kimsenin malına iyi fiyat ve iyi pazar bulmasını istiyorsa, stokçuluk yapmasını önerdi. Hükümetin eldeki stok malları ortaya çıkararak yedek yağa zam yaparak stokçulara boyun eğdiğini öne sürdü."

Aslan, yemelik ve kavalitlik margarin ile likit yağ fiyatı veren hükümetin, sanayi tipi margarin fiyatı vermesini de eleştirerek, "Birkaç gün sonra Demirel Hükümetinin başına bu sanayi tipi margarin şert olacak. Yağ spekülantları, kavalitlik ve yemelik margarin fiyatı serbest bırakıldıktan sonra, margarin fiyatları yükseliyor. Yağ spekülantları, kavalitlik ve yemelik margarin fiyatı serbest bırakıldıktan sonra, margarin fiyatları yükseliyor."

DÜN ÜRETİME GEÇTİ Öte yandan ham yağ

Doğanın korunması tartışıldı

ANKARA (ÖZEL) Avrupa Köseyinin doğanın korunması ile ilgili dördüncü kampanyası dün Orman Bakanı Hasan Ekici tarafından açıldı.

Avrupa Çevre Bakanlığının geçen Eylül ayında Bern'de yaptıkları toplantıda, "yaban hayatının ve doğal yaşam ortamlarının korunması sözleşmesi" imzalandı, bu konuda Avrupa Köseyinin dördüncü kampanyası 3 Aralıkta başlaması öngörüldü ile kabul edilmiştir.

Bu nedenle düzenlenen "yaban hayatı ve doğal yaşam ortamlarının korunması" konulu konferans 29 Ekim günü başlandı.

Konferans, Türkiye Tabiiatını Koruma Derneği, Türkiye Doğuay Koruma Vakfı, Doğuay Koruma Derneği, Türkiye Avukatlar ve Atıcılar Derneği ile Orman Bakanlığı tarafından ortaklaşa düzenlendi.

Konferans nedeniyle PTT tarafından hazırlanan ve beş puldan oluşan özel pul serisi de konferansın yapıldığı Türk Tarih Kurumu salonunda, ilk gün damgası vurularak satışa çıkarıldı.

Ölümünün 91. yılında

Namik Kemal'den hürriyet dersi

Latif Polat

"Yaşasın Hürriyet! Yaşasın Kemal!" O gece Gedikpaşa'daki Güllü Agop Tiyatrosundan çıkanlar gecenin karanlığında dört bir yana dağılırken kendilerinden geçercesine böyle bağınıyorlardı. Bu yepyeni bir kavram, yepyeni bir duygu idi. Öyle ki yıllardır padişahın başkasına nasip olmayan "yaşasın" övgüsü, ilk kez, padişaha karşı hiç de iyi olmayan bir kişi, bir "tebaa" için kullanılıyordu.

Neydi onları bu denli coşturan? Kimdi bu Kemal ve neden "yaşasın"dı hürriyet? Elbette Güllü Agop Tiyatrosundan çıkanlar coşturan, onlara "Yaşasın Hürriyet" dedikten, bir Rum dilberinin kıvrak kantoları değildi.

O gece tiyatrodan başka bir oyun vardı. Vatandan, hürriyetten sözeden yepyeni kavramlar atan bir oyun: "Vatan Yahut Silistre". Yazarı ise gecenin karanlığında Abdülaziz'i muhteşem sarayında titreten "Yaşasın Kemal" haykırışındaki Namık Kemal'di. Siyah dalgalı saçları, gür siyah sakalları ve gerektiğinde silahtar ustasıyla kullandığı kalemiyle bir hürriyet anıtı gibi duran Namık Kemal...

Hürriyet yahut Namık Kemal

Bu adamlar çalkantılı dönemlerin adamlarıdır ve zaten bu dönemlerin ürünü olarak ortaya çıkarlar. Daha doğrusu büyük sosyal sorunlar, kendilerini çözecek nitelikte büyük adamlar yaratırlar. Bu politikada, edebiyatta, sanatta büyük olan insanları için hep geçerlidir. Ahn Atatürk'ü, Gandi'yi, Nazım Hikmet'i... Hepsi de fırtınanın, boranın içinden çıktılar.

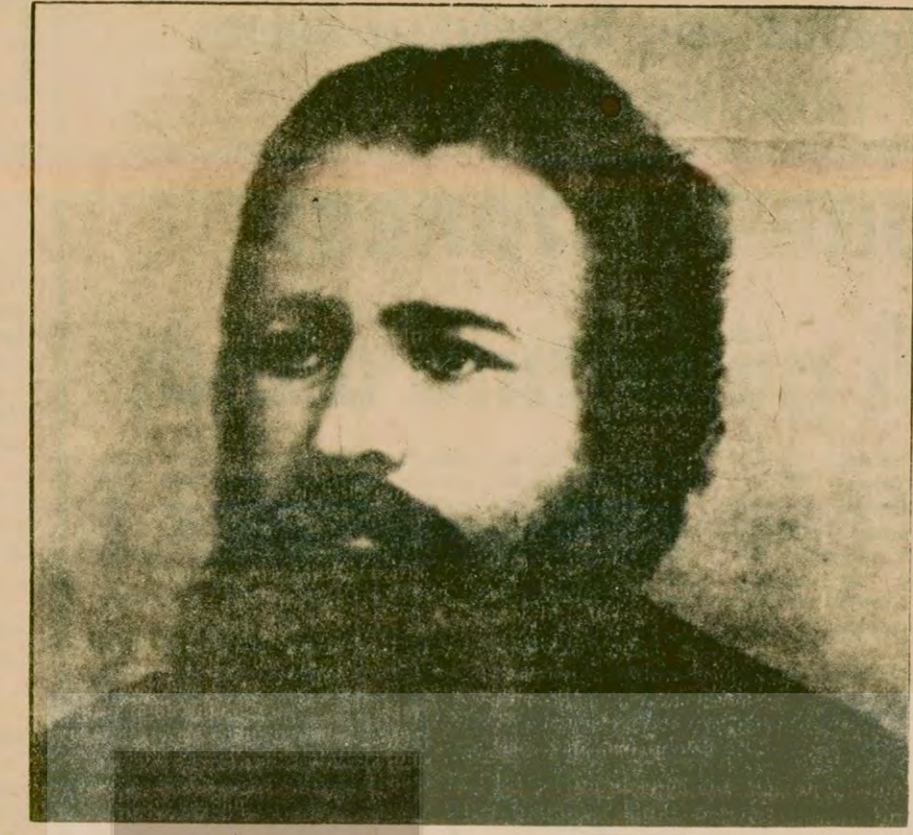
Öyleyse Namık Kemal'i vatan şairi, hürriyet şairi yapan ortam ne idi? Namık Kemal'i anlayabilmek ve ondan bugüne kalan mirası kavrayabilmek için, onun yaşadığı dönemi, içinden geldiği fırtınalı günleri kısaca anlamak gerekir. Bu ayta zamanda Namık Kemal'in 48 yıl süren yaşamında geçirdiği aşamaları izleyebilmek açısından da önemlidir. Öyle ise 1840'ların Osmanlı İmparatorluğuna dönelim.

Köhnemiş yapı çöküyor

Namık Kemal'in doğumundan iki yıl önce, 1838'de Osmanlı-İngiliz Ticaret Anlaşması eski kapitülasyonlara ek maddeler getirilerek, hükümlerini İngilizler lehine ağırlaştırıyordu. Kırm Savaşının çıkmasından bir yıl sonra 1854'te imparatorluk ilk kez İngilizlerden yüzde 6 faizle 2,5 milyon altın aldı ve borçlanma batığına düştü. Devletin maliyesi, bu yıllarda kurulan Osmanlı Bankası sayesinde yabancı kapitalizmin eline teslim edildi. Yeraltı-yerüstü kaynaklarının işletilmesi, demiryolu hakkı gibi ayrıcalıklar da alan yabancılar, tekstil alanında yatırımlara başladılar. Oysa tam da bu noktada, özellikle tekstil alanında o yıllarda milli bir kapitalizm uyanışı da başlamıştı. Ve yeni oluşmaya başlayan milli ticaret ve endüstri burjuvazisinin hayatı çıkartları, imparatorluğu ahtapot gibi saran dış kapitalizme çelişmekteydi. Yabancılar verilen her imtiyaz da bu çelişmeyi bir bıçak gibi keskinleştiriyordu.

Bir örgüt neferi: Namık Kemal

Namık Kemal kuşağı, yabancı kapitalizmin getirdiği bazı olanaklardan ve fikir-

lerden yararlandı. Çünkü yabancılar sömürülme birlikte kültür olanaklarını, devlet, özgürlük, reform, insan hakları gibi kavramları da getirdiler. Bu ortamda Ağah Efendi ile Şinasi'nin çıkardığı "Tercümen-ı Ahval" gazetesi özellikle aydın, sivil ve askerler içinde etkili oluyordu. Namık Kemal'in uzunca bir süre çalıştığı "Tercüme Odası" bu tür aydınların toplandıkları ve çalıştıkları bir merkezdi.

Özellikle Osmanlı bürokrasisinde ve köklü ailelerden gelen gençlerin oluşturdukları bu çevre, gelişmekte olan yerli burjuvazinin ilk sözcüleri olarak feodal iktidarın despotluğuna karşı seslerini duyurmaya başladı. Bu sıralarda Namık Kemal, Şinasi ile tanışarak "Tasvir-i Efkâr" da yazmaya başladı. Henüz yaşı 22'dir.

Bu aydın çevre mücadelelerinin daha sistematik olmasını sağlamak için, saraya karşı gizli "Yeni Osmanlılar" cemiyetini kurdu. Namık Kemal bu gizli örgütün İstanbul'daki ilk kuruluş toplantısına katıldığına 25 yaşında bir delikanlıdır. Ve Yeni Osmanlılar Cemiyeti'nin aldığı kararları uygun olarak Tasvir-i Efkâr gazetesinde yazılar yazar. Halkı aşığı ve ezen saraya karşı, kalemini bir kılıç gibi kullanır.

"Hakir görüldüyse millet, şanına noksan gelir sanma, Yere düşmekle cevher, düşmüş olmaz kadri kıymetten."

diyerek halkı savunurken, kalemini saraya satan kapıkullarını ve yaltakçıları şöyle yerer:

"Yardımcısı zalimin dünyada, alçak kimselerdir. Köpekler zevk alan insafsız avcılara hizmetten."

Sürgünlerde pekişen bir hayat

Tasvir-i Efkâr'daki yazıları "tehlikeli" görülen Namık Kemal, baskılardan nasibini almaya başlar ve Erzurum'a sürülür. Buradan daha rahat çalışma koşulları bulacağına düşünerek arkadaşlarının yanına, Paris'e kaçar. Aynı günlerde Paris'te toplanan Yeni Osmanlılar Cemiyeti'ni Yönetim Kurulunu oluşturur. Bu örgütte görev verildiğinde Namık Kemal 27 yaşındadır. O günlerin Parisinin mücadelesi havasını Nazım Hikmet, yıllar sonra şöyle hatırlar:

"Paris'te kime çiçek götürdün yoldaşım? Komünacıların duvarlarına Bir de dal gibi bir dilbere. Paris'te kimi gördün seninkilerden Namık Kemal'i, Ziya Paşa'yı, Mustafa Suphi'yi"

Bir de gençliğini ananın. (Paris Üstüne Bilmeceler)

Paris'te bulunduğu dönem Namık Kemal uzun bir süre "Muhbir" adlı gazetesinde yazılar yazdı. Aynı zamanda hukuk, felsefe, edebiyat alanlarında kendini yetiştirdi. Jean Jacques Rousseau, Hobbes, John Locke gibi 1789 Fransız Devrimi'nin ön-teorislerini sayılan düşün adamlarını araştırdı. Daha sonra arkadaşlarından ayrılıp Londra'ya geçti. Burada da "Hürriyet" gazetesinde yazmaya başladı. 1870 yılında siyasi mahkumlara af çıkınca İstanbul'a döndü. "İbret" gazetesinde ancak 26 gün süren bir yazılık dönem geçirdi. Baskılar yoğundu. Abdülaziz yönetiminin en kötü günleri yaşanıyor. Halk ezildiği bu karanlık ortamda umutsuzluğa düşen aydınlar cesaretlendirmek isteyen Namık Kemal, gür sesle şöyle haykırıyordu:

"Ne gam, ateş ve korku dolu olsa da özgürlük kavgaşı, Kaçar mı merd olan bir can için gayret meydandan."

Namık Kemal'in yazıları sarayı rahatsız edince "İbret" gazetesi yasaklandı. Padişah onu İstanbul'dan uzaklaştırmak için Gelibolu'na mutasarrıfına atadı.

Dönersem kahpeyim

Oysa Namık Kemal böyle sürgünlerle, baskılarla yıldırılacak adam değildi. Nitekim Abdülaziz'in tüm istibdadına karşı çekinmeden meydan okuyordu:

"Felek her türlü acıların toplasın gelsin Dönersem kahpeyim millet yolundaki, git-dışten."

Ve atandığı Gelibolu'da da "eşraf ve memurlara padişaha karşı toplantılar" yaptığı gerekçesiyle azledilerek İstanbul'a geri döndü. (1872). "İbret" gazetesinde hükümeti eleştiren yazılarını sürdüren Namık Kemal, kovuşturmalara uğrayan gazetesi'nin yeniden yasaklanmasına rağmen sansüre ve yayın yasaklarına karşı mücadeleye devam etti.

Nihayet o ünlü gün geldi. Gedikpaşa Güllü Agop Tiyatrosunda oynanan Vatan Yahut Silistre piyesi, padişaha karşı dolan bardağı taşıyan son damla oldu. Büyük coşkuyla karşılanan oyun, Abdülaziz ve çevresini şaşkına çevirdi. Namık Kemal'in "Magosa Kalesine kalebecik olmak üzere" Kıbrıs'a sürgün fermanı çıkarıldı. O yine kılıcın keskin dizeleriyle bu cezaayı yanıltıyordu:

"Zalim ne pervası rütbede de olsa Yine zulmün temelini biz yıkarız Toprağın merkezine atsalar da bizi Küre-i arzı patlatır çıkarız."

İki yıl süren sürgünde, Magosa zindanları onun eserlerine bereket getirmiştir. Özellikle roman ve tiyatro türündeki eserlerinin çoğunu burada yazdı.

Bu arada İstanbul'da saray içi mücadele de iyice arttı. Abdülaziz yönetiminin değişmesi isteği, gün geçtikçe daha geniş çevrelerin hareket geçmesine yol açtı. Nihayet 29-30 Mayıs 1876 gecesi Abdülaziz tahttan indirildi. 5. Murat padişah yapıldı. Çıkarılan af sonucunda Namık Kemal İstanbul'a döndü. Danıştay ve Anayasa'yı hazırlayacak kurulda yer aldı. Ancak bu sırada yeni bir iktidar değişikliği sahne olan Bab-ı Ali'de padişahlığa 2. Abdülhamit gelirdi. Meşrutiyeti ilan edeceğine dair söz veren 2. Abdülhamit, bu sözünü tutmuyor ve ilk elde Namık Kemal ile Mithat Paşa'yı tutuklatıyordu. Hürriyet savaşçısı Namık Kemal için son sürgün başlıyordu. Bu kez Sakız'a gidiyordu. Ama oradan yeniden İstanbul'a dönmeyecekti. 2 Aralık 1888 yılında bu adada sürgün olarak yaşama gözlerini kapayacaktı.

91 yıl sonra da eşsiz bir öğretmen

Ölmeden önce yine en büyük tutkusu olan vatani için yazmıştı bu büyük vatan şairi:

"Ah! Yaktık şu mübarek vatandan her yerini Şahtık Ellak'e kadar dumanını, ateşlerini Kapadı gözde olanlar, çıkacak gözlerini Vatandan bağrına düşman dayamış hancılarını Yoğimsiz kurtaracak bahtı kara maderini."

Ve Namık Kemal'in arayışına, yıllar sonra bir başka Kemal, Mustafa Kemal cevap verecekti:

"Vatanın bağrına düşman dayamışa hancılarını Buluyor kurtaracak bahtı kara maderini!" Susun! Dinleyin!..

Magosa zindanlarından bir türkü yükseliyor. Namık Kemal'in özgürlük türküsü bu. Hürriyet türküsü... Aradan onca yıl geçmesine karşın hâlâ çağlı çağlı akan nehir coşkunluğuyla kulağımıza doluyor ve ta beynimize çakılıyor:

"Dönersem kahpeyim millet yolundaki git-dışten!"

7 den 7 De spor 7 den 7 De spor

Bu da spor kuyruğu

Güvenlik kuvvetlerinin komutanı, salona girebilmek umuduyla kuyruktaki bekleyen seyircilere uyarıyor ve "İçeriye, Türk bayrağından başka birşey sokamazsınız" diyor.

Önce voleybol sonra basketbol kuyruğu ve flama, pankart, düdük, borazan yasağı

Sedat Üreten

Seyirci bu. Çileli... Salonsuzluktan kıvranan İstanbul'un kahırını çekiyor. Hafta sonunu, sevdiği sporu izlemek için ayırıyor. Ama gel gör ki ne ziyet. Salona geliyor, bir de bakıyor ki basketboldan önce voleybol maçı oynanıyor. Voleybol güzel spordur, deyip giriyor içeri. Voleybol maçı izlerken, biraz sonra başlayacak olan basketbolun önemini hissediyor. Az sonra voleybol maçı bitiyor. Ama o ne? Salon görevlileri emniyet ve sıkiyönetim kuvvetlerinin gücü ile kendisini dışarıya çıkarmaya geliyorlar "Para ödedim. Maç izleyeceğim." diyecek ama dinleyen kim. Çaresiz çıkıyor ve yeniden salondaki yerini alabilmek için sıraya giriyor. Tabi 2 bin kişilik salona girebilmek için gelenler, uzun bir kuyruk oluşturuyorlar. Bu nedenle içeri girebilmek umudu biraz kırılıyor. Ama yine de bekliyor. Elinde kulübünün bayrağı. Arkasındaki başka bir taraftar da kulübünü desteklemek için flama getirmiş. "Eh biz de gireriz. herhalde" diye düşünüyor.

Bu arada güvenlik kuvvetlerinin komutanı ortaya çıkıyor ve kuyruktakilere uyarıyor ve içeriye Türk bayrağından başka hiç bir şey sokamayacaklarını söylüyor. Unzu bir bekleyişten sonra bazarı giriyor. Ama bayrakız, flamaşız ve takımını istediği gibi destekleyemeyeceği için biraz da kırgın. Yine gönül verdiği takımını maçı izlerken kendini maçı izlemeye kapıyı ve bütün bunları unutuyor. Ta ki bir hafta sonra yine salonun önünde kuyruğa girene kadar.

Evet, bu olay daha bir gün önce oynanan Efes Pilsen-Besiktas maçında yaşandı. Bu çile bitecek mi, bilmiyoruz. Ama hiç olmazsa yetkिलilerin bir sorunu gidermek için biraz çaba harcadıklarını görmek istiyoruz. Daha önce defalarca söyledik. Yılmıyoruz ve bir kez daha söylüyoruz. Hem de bir defasında içeri girebilmek için salonun "kinci" mekânındaki tuvalet camına tırmanmak zorunda kalan bir basın mensubu olarak söylüyoruz.

BASKETBOLDA ZIRAAT-ECZACI BAŞI OYUNUYOR

Şampiyon Kulüpler maçı nedeniyle erelenen Ziraat FSK-Eczacıbaşı karşılaşması bu akşam Ankara Atatürk Spor Sarayında oynanıyor. Karşılaşma saat 18.00'de başlayacak.

"Almanya maçı öncesi konuşmak istemiyorum. Ancak, böyle bir durum gerçekleşirse, kendi kararından çok, yönetim kurulu üleriyle görüşerek, kesin kararımı vereceğim. Kulübümü hiç bir zaman için güç düşürmedim barmak istemem."

Saltık: "Milli duygularımızın reklam aracı olmasına karşıyız"

ANKARA Bazı kuruluşların futbolculara prim vermesi vadettiği şeklinde çıkan haberler üzerine Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, bir açıklama yaptı ve böyle bir teklif almadıklarını söyledi.

Saltık, B.Almanya ile yapılacak maç için yalnız devletin prim belirlediğini söyleyerek şu açıklamayı yaptı: "B.Almanya maçını kazanmaları halinde Milli Takım oyuncularımıza verilen prim belirlenmiştir. Bunun dışında hiç bir firma ve kuruluşun ödül vadaı alamamıştır. Çeşitli firmaların ve kişilerin milli itibarımızı reklam aracı olarak kullanmasına müsaade etmemiz düşünülemez."

Devlet başarılı sporcusunu ödüllendirecek kadar güçlüdür. Galibiyet için 100 bin denildi. Bu az denirse ve makam uygun görürse mutlaka araştırmaya gidilir."

TÜZÜN "TÜRKİYE' DE DEPLASMANDA PUAN ALMAK BAŞARI SAYILDIĞINA GÖRE BAŞARILIYIZ"

MUSTAFA TOPRAĞIN

Besiktas, son haftalardaki başarılarına bir yenisi daha ekleyerek, tedirgin geldiği İzmir'den puanla dönüyor. Göztepe maçı sonrası kendisiyle görüştüğümüz Besiktas Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün, takımının oyunundan memnun kalmadığını ifade ederek "Türkiye'de deplasmandan puan almak başarı sayıldığına göre, başarılıyız." dedi.

Göztepe'nin iyi bir takım olduğunu belirten Tüzün "Hakemin verdiği penaltı kararı yerinde bir karardı... Şampiyonlukta söz etmek içinise, henüz erken" dedi.

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İSTANBUL Fenerbahçe Kulübü Başkanı Faruk İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu yeniden açıkladı.

Geçtiğimiz günlerde Gençlik ve Spor Bakanı Talat Aslan'ın çeşitli yayın organlarında Faruk İlgaz'ın Futbol Federasyonu Başkanlığına getirileceği şeklinde yer alan haberleri yalanlamasına rağmen, konuyla ilgili bir açıklama yapan İlgaz, Almanya maçı öncesi daha fazla konuşamayacağını belirterek şöyle dedi:

"Almanya maçı öncesi konuşmak istemiyorum. Ancak, böyle bir durum gerçekleşirse, kendi kararından çok, yönetim kurulu üleriyle görüşerek, kesin kararımı vereceğim. Kulübümü hiç bir zaman için güç düşürmedim barmak istemem."

ANKARA Haftanın maçı: G. Antep-Orduspor

Haftanın Takımı: Orduspor Haftanın Oyuncusu: Bora (Besiktas) Haftanın hakemleri: Halil Tankut, Şenol Özalan, Recep Öztürk

Haftanın karması: Şenol (Trabzonspor) Nurettin (G. Antepspor), Yaşar (Rizespor), Hüsnü (Trabzonspor), Oktay (D. Bakuspor), Cüneyt (G. Saray), Arif (Orduspor), B. Mehmet (F. Bahçe), İhsan (D. Bakuspor), Sadullah (Göztepe), Bora (Besiktas)

Tüzün: Şampiyonlukta söz etmek için henüz erken"

İzmir'in yeni uğuru!..

Acele edin...

Hertha Berlin' in yeni başkanı, "Engin'i istiyorsanız acele edin" diye federasyonumuza uyarısını. Doğru söylemiş. Acele etmezsek kaybolup gidecek çocuklarımız."

1. Ligde geçen hafta

Geçen haftanın 20 golüne karşılık bu hafta 7 gol atıldı

MUSA SEZER

Geçen hafta önceki haftalara oranla fazla gollü geçmişti. Takımlarımız futbol oynamaya başlayıverdi diye sevinmiştik. Ama ümitlerimiz suya düştü. Yine karantınlara gömüldük...

İzmir'den Altay'ı 3-2 yenmeyi başaran Rizespor kendi evinde Adanaspor'u 1-0 yenebildi.

Orduspor normal sonuçlarla durumunu sürdürüyor.

Adana Demispor kurtulma çabası içinde... Özellikle sahasında oynadığı maçları kazanmak aziminde olduğunu gösterdi... Bunu bu hafta da başardı.

Altay şanssızlıklarla savaşmakta... Ligin başlarındaki başarısını son haftalarda gösteriyor.

Lider Trabzon birinci yarıyı yenilmeden bitirmek kararında...

Galatasaray'ın geçen haftaki oyununa bakarak, Bursa'da kazanma şansını elde eden inananlar çoğunlukta idi. Galatasaray iyi oynamıştı ama gol atamamıştı. Yine atamayınca sonuç 0-0 oldu. Böylece daha da sona düşmekten kurtulamadı.

Besiktas'ın İzmir'de aldığı beraberlik normal sayılsa da şampiyonluğa aday bir takımın daha iyi sonuç alması beklenirdi.

Fenerbahçe bir golle kazanmayı başardı. Gol atan Fenerbahçe oldu ama baskılı oynayan Eskişehirli. Bir hafta önce 20 gol, şimdi 7 gol... Hiç de içaçici bir durum değil...

Ligin yarısı dolmadığı halde takımlarda sakatlıklar abalabildiçine çok... Sakatlıkların boylesine çok olması kalfalarda futbolcuların istikrarlı yaşam sürdürdüğünü kanaatini de yandırıyor...

Ziya Şengül: "Sadece aldığımız iki puana seviniyorum"

ÖZTEKİN ERDAGI Eskişehir maçında atılan tek golle sıralamada dört basamak birden atlayan Fenerbahçenin Teknik Direktörü Ziya Şengül maçıktan sonra rahattı...

Şengül maçın ve oynanan oyunun yorumunu şöyle yaptı: "Çok kopuk oynadık. Sanki kısa kısa gösterilen hızlı çekilmiş film seyrettik. İşte iki puanlık gole böyle bir animizda ulaştık."

"Fakat yine de iddia ediyorum, kondüsyon ve fizik noksanlığımız hâlâ var. Çok eksikliklerimiz var. Sadece aldığımız iki puana seviniyorum."

Eskişehirsporü çok beğendiğini sözlerine ekleyen Şengül, seyircilerin aleyhte tezahuratı için dedi:

"Seyirci haklıdır, buraya Fenerbahçenin başarısını görmeye geliyor. Tabii bunu göremeyince bozuluyor. Nitekim başlarda kötü oynayan Selçuk için "dışarı" diyenler iyi oynamaya başlınca alkışlanmaktan da geri kalmadı. Bu cefakarlara en iyisini vermek borcumuzdur" dedi.

Atatürk stadi her hafta bol bol kart görüyor

Bu hafta 1 maça 7 sarı, 1 kırmızı kart gösterildi

MUSTAFA TOPRAĞIN /İZMİR

Göztepe'nin kendi evinde oynadığı son iki lig maçında 13'ü sarı 3'ü kırmızı olmak üzere futbolculara 16 kart gösterildi. Bu kartların 5'ini konuk takım futbolcuları görürken, ev sahibi takım Göztepe 11 kart gördü.

Bu arada Göztepe'nin başarılı futbolcusu Erhan'ın durumu ilginç bir görünüm kazandı. Bilindiği gibi Trabzonspor maçında kırmızı kart gören Erhan iki hafta sonra takımında yerini almasına rağmen Besiktas maçında da yeniden kırmızı kart görerek, oyun dışı kaldı.

Göztepe ile olan maçlarında kart gören futbolcular şunlar: Akif, Ali Çoban (Besiktas), Mustafa (Trabzonspor) sarı, Serdar (Trabzonspor) kırmızı. Buna karşılık 11 kart gören Göztepe futbolcuları ise şunlar: Doğan, Halil, İbrahim (sarı), İrfan, Kenan (2 kez sarı), Erhan (2 sarı, 2 kırmızı).

İzlanda'nın eski bir Başbakan ülkesini anlatıyor

NUFUSU: 225,000 (Yüzde 87'si şehirlerde oturuyor)
 SIYASİ PARTİLER: Bağımsızlık Partisi, İlerici Parti, Halk Partisi, Sosyal Demokrat Partisi, "Komünist" Partisi, İzlanda Komünist Birlik Ligası (M-L)
 KONUSULAN DİL: İzlandaca.
 EKONOMİSİ: Baltık ürünleri, alüminyum, çimento ve kimya ürünleri vardır. Patates ve şalgam başlıca tarım ürünleridir. İşgücünün yüzde 16'sı Batı Almanya, ABD ve İngiltere en büyük ticaret ortaklarıdır.

Sovyetler'in Okyanusa

iniş yolunda bir ada: İzlanda

İZLANDA'DA GENEL SEÇİMLERİN YAPILDIĞI BUGÜNLERDE ADANIN STRATEJİK ÖNEMİ BİR KEZ DAHA TARTIŞILMAYA BAŞLANDI. İKTİDARDAKİ MERKEZ-SOL HÜKÜMETİ YÜKSEK ENFLASYON HIZIYLA BASA ÇIKAMADIĞI İÇİN EKİM AYINDA İSTİFA ETMEK ZORUNDA KALDI. YENİ SEÇİMLERE GİDİLMESİ KARARLAŞTIRILDI. SEÇİM PROPAGANDASINDA EN ÇOK KONUSULAN KONU, ENFLASYONUN NASIL DÜRDÜRÜLÜCEĞİ VE İZLANDA'NIN NATO ÜYELİĞİ SORUNUYDU. BU VEŞİLEYLE, İZLANDA'NIN ESKİ BAŞBAKANI, MİLLETVEKİLİ BJÖRN BJARNASON'UN MADEİRA, ADASINDAKİ ULUSLARARASI KONFERANSTA YAPTIĞI VE İZLANDA'NIN DURUMUNU ANLATAN KONUŞMASINI YAYINLIYORUZ.

BJÖRN BJARNASON (ESKİ BAŞBAKAN)

İzlanda 1262 yılından beri yabancı yönetim altında bulunduktan sonra 1944 yılında Danimarka'dan ayrılarak bağımsız oldu. Yüzyıllar boyunca, adanın karışıklıktan uzak kalışı ve İngiliz donanmasının dolaylı koruyuculuğu İzlanda'nın güvenliğinin temel kaynağı olarak görüldü. Bu durum adanın önce İngiltere tarafından işgal edildiği ve daha sonra da İzlanda hükümetiyle yapılan anlaşma uyarınca Amerika'dan tarafından savunulduğu İkinci Dünya Savaşı yıllarında değişti.

Savaşın sona, İzlandalılar, Atlantik'te bir çatışma olması halinde ülkelerinin bu çatışmaya bulaşmadan kalmasını bir tarafsızlık bildirgesiyle sağlayamayacaklarını gördüler.

Yeni askeri tekniklerin, uçakların ve denizaltıların ortaya çıkması ve Doğu-Batı gerilimi, askeri bir uyumsuzluğa İzlanda'daki kolaylıklardan yararlanmak amacıyla yürütülen bir yarış tehdidiyle birleşti. İzlanda ile diğer ülkeler arasında ki uzaklık artık güvenlik açısından yeterli bir güvence sağlamıyordu. İzlanda yeni uzlaşmaz düşmanlar, Sovyetler Birliği ve ABD'nin ortasında idi. Bağımsızlığı yeni kazanmış cumhuriyet bir seçim yapmak zorundaydı.

İzlanda, NATO'nun bir kurucu üyesi olmaya çağırıldığında bunu kabul etti ve 1951'de İzlanda ile ABD arasında ikili bir savunma anlaşması yapıldı. Bu anlaşma halen yürürlükte ve Keflavik'teki büyük uluslararası havaalanında 3 bin kadar ABD askerinin bulunmasına imkan tanımaktadır.

İzlanda, Batıda Grönland ve Doğu'da Faro adaları ile bir orta çizgiyi ayrılmış ortak sınırlara sahiptir. Kuzeye doğru, Norveç'e ait olan Jan Mayen adında küçük bir ada vardır. İzlanda'nın ve Jan Mayen'in iktisadi alanları arasındaki sınır çizgisinin nasıl çizileceği halen çözümlenmemiş bir durumdur.

Bir ülkenin güvenlik çıkarlarını tanımlayan belirleyici etken, ülkenin bulunduğu alandaki stratejik önemler ve coğrafi durumdur. Askeri den-

genin korunmasının istikrarın temel bir koşulu olduğu Batının güvenliği açısından vazgeçilmez bir bölgede bulunan İzlanda'nın stratejik konumu son derece naziktir. Ve ona ağır bir siyasi sorumluluk yüklemektedir. Geçmiş tecrübe göstermektedir ki Atlantik'in gidiş ve geliş yollarının bulunduğu Grönland-İzlanda-İngiltere (G-I-I) üçgeni, Sovyet ordusunca ileri savunma hattı olarak nitelenmektedir. Bu çıkışla, Kola Yarımadasındaki dev Sovyet askeri üssünün yarattığı tehdide karşı NATO'nun savunma ve gözetim yollarının en önemli ve en mantıklı noktasını oluşturmaktadır.

NATO üyeliği, özellikle ABD ile savunma işbirliği ve İzlanda'da Amerikan askerlerinin üslenmesi meseleleri her zaman siyasi gündemin ön sıralarında yer almıştır. 1956 yılında, solu bir hükümet zorunlu askerlik hizmetini koymamakla birlikte, İzlandalılar savunma üssünün işletilmesi ve korunmasını kendi üzerine almış amaçlarıyla ABD hükümetiyle görüşme etmektedir. "Tam bu sırada Sovyet ordusunun Macaristan'daki vahşi müdahalesi ve Orta Doğu'da patlayan savaş nedeniyle, İzlanda'dan ABD kuvvetlerinin çekilmesini tartışmanın uygun olmadığı görüşü hakim oldu.

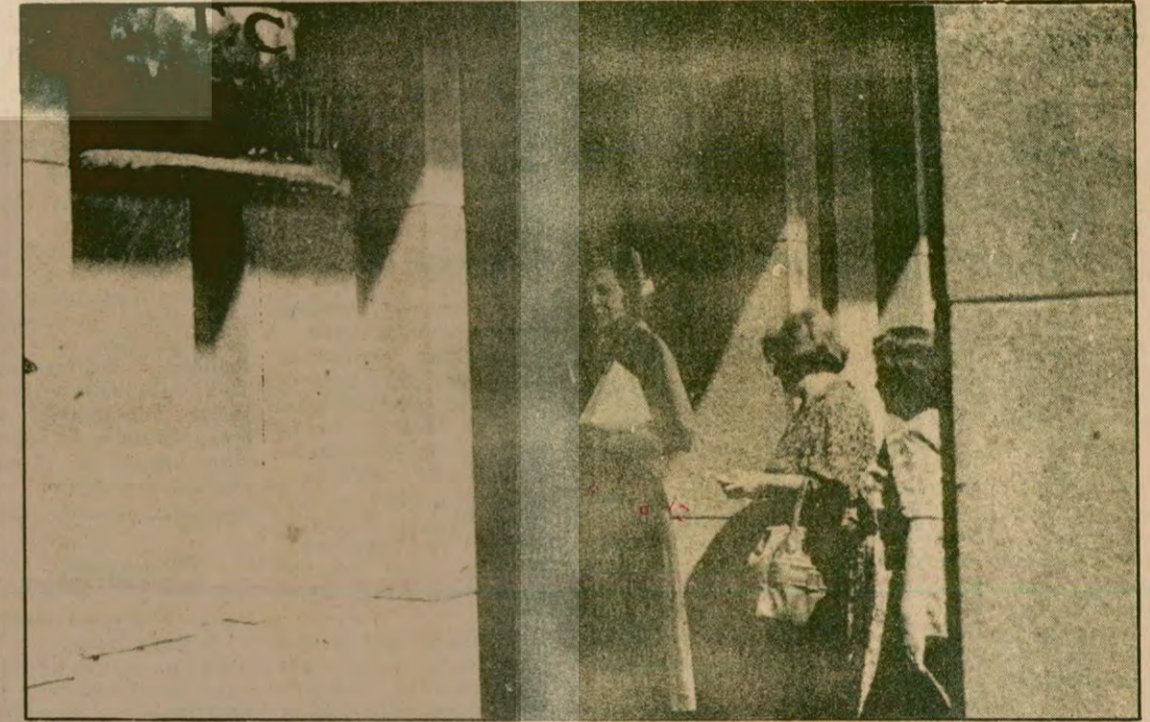
1971 yılında da bir solu hükümet yeniden işbaşına geldi ve o da Keflavik'teki üssü kapatma istedi.

1 Ocak 1974 tarihinde İzlanda Parlamentosu anlaşmayı sona erdirmek hakkına sahiptir. Ancak 1974'ün ilk yarısında, 14 kişi NATO'yu destekleyen ve hükümetin sansürü bir şekilde anlaşmayı sona erdirmesini isteyen bir dilekçe verdi. Bu bildiri oy hakkı bulunan 55522 kişi tarafından imzalandı, ki bu seçmen sayısının takriben yarısını ediyordu. Benzer bir görüş belediye seçimlerinde ve sol kanat hükümetinin sürüşmesinde de ifade edildi.

1974'te Muhafazakar Parti önderliğinde bir hükümet kurulmasından sonra, ABD ile İzlanda

Aftan yararlanan müebbetlerin 7 yılda tahliyesi Türkiye'de yaygın bir uygulama alanı bulmuş, Yargıtay yoluyla değilse bile bütün cezaevi organlarıyla yargı organlarının benimsedikleri bir içtihat haline gelmiştir

EŞİTLİK Mİ, ADALETİ YIPRATMI MI?

Müebbet hapse mahkum olanların serbest bırakıldıktan sonra eski Adalet Bakanı Mehmet Can döneminde tekrar tutulmak istemlerine karşı tepkiler gelmişti. Karar o zaman uygulanmadı. Yukarıdaki fotoğraf mahkum aileleri o sırada Adalet Bakanlığına müracaat ederlerken görülüyor.

●Adalet güven sarsılmazsa, Adalet Bakanlığı cezaevleri sorunlarını çözme, can güvenliğini sağlama, eğitim, çalışma ve mahkum toplama kazandırma görevlerini daha etkin ve kolay yerine getirebilir

Armağan Anar

"Adalet Partisinin kurduğu hükümetin Adalet Bakanlığı yetkililerinden biriyi konuşuyorduk. Söz, aftan yararlanan müebbetlerin 7 yıl 3 ay 7 gün ceza çektikten ve tahliye olduktan sonra, eski Adalet Bakanı Mehmet Can'ın yazılı emri gereğince Yargıtay'dan çıkan karar üzerine 2 yıl 7 ay 21 gün daha yatmak üzere yeniden tutuklanmalarından açıldı.

Eski Adalet Bakanı Mehmet Can'a çeşitli eleştiriler olan yetkili, bu konuda aynen onun gibi düşündüğünü açıklayınca şaşırmadım desem yalan olur. Yetkili, "Yapılan hesap doğrudur. Mahkumun işleme yattığı süre mesruten tahliye hesabına girmez" dedi.

Mahkeme kararıyla tahliye edilen insanların yeniden içeri alınmasının sakıncalarından söz edilecek olursa, bu kez, "Eşitlik sağlamak zorundayız. İçeride kalanların hakkı yenez" diye karşılık verdi.

Bu konuşmadan sonra düşündüm. Demek Adalet Partisinin adalet işleriyle ilgili önemli yetkilisi de tıpkı kendinden önceki hükümet gibi eşitlik mi adalet mi sorusuna eşitlik diye cevap vermek eğilimindedir.

Eşitlik mi, adalet mi? Eğer bu ikisi arasında bir seçim yapılması gerekiyorsa, hangisi hangisine feda edilmedi? Ya da hiç biri feda edilmeden önceki hükümeti sağlarız? Yetkilinin eşitlikten kastı şu olmalıydı: Türkiye'de infaz 647 sayılı yasaya göre uygulanır. 1974'te 1803 sayılı Af Yasası'ndan 2148 sayılı ek Infaz Yasası çıkmıştır. Ne var ki, her iki yasa da sorun çözme yerine, sorunları karmaşıklaştırmaya yönelik yasalar olarak topluma, özellikle de cezaevlerinde huzursuzluğa neden olmuştur.

NEDENE MAHKUMLARLA İLGİLİ YASALAR HEP ANAYASA MAHKEMESİNDE ÇÖZÜMLENİYOR

1803 sayılı Af Yasasının Anayasa Mahkemesine getirmeyen ve değiştirilmeyen maddesi kalmamıştır denilebilir. 2148 sayılı Ek Infaz Yasası da Anayasa Mahkemesine gitmiş ve ancak sonra bir bölümü aydınlığa kavuşmuştur.

Yasaların Anayasa Mahkemesine uğramasına gerek kalmadan çıkarılabilesi, çıkarılması temennimiz bir kenara kaydedildikten sonra ortadaki somut duruma ele almak istiyoruz.

Ortada bir somut durum var ve birtakım çevreler - ki bunların başında mahkumlar, onların aileleri, adalet organları ve hukukçular gelmektedir - huzursuzluk duymakta, adalet güvenin sarsıldığını hissetmekte, ya da uygulamada tereddütte düşmektedir.

Evet, eşitsizlik vardır. Aynı suçta ortak işleyen ve aynı cezaevi alan iki kişiden biri bulunduğu cezaevinin bağlı olduğu ildeki Ağır Ceza Mahkemesinin kararıyla 7 yılda tahliye olmuş, öbürü içeride kalmıştır. İşler öyle bir noktaya getirilmiştir ki, yasalar Türkiye'nin ayrı yerlerinde ayrı yorumlarla, ayrı sonuçlar doğurabilmektedir. Eşitlik sağlanmak isteniyorsa önce bu kargaşanın son bulması gerekmektedir.

MAHKUMUN NE SUÇU VAR? Bunun özürü hiç bir şekilde mahkuma ait değildir. Mahkum cezasını çekmek üzere cezaevine konmuştur. Onun dışındaki birtakım insanlar, birtakım organlar af yasaları, infaz yasaları çıkarımlar ve sana bunları uygulayacağız demişlerdir. Mahkumun bu konuda bir seçim hakkı, bir söz hakkı olmamıştır. O, mahkum olarak, sadece bir an önce serbest bırakılmaya, hatta bir an önce

affedilmeyi beklemektedir. Cezaevine düşen kişinin başka bir şey düşünmesini istemek ise hiç gerçekçi değildir. Ona suç işledini denmiştir, cezası verilmiştir, cezaevine konmuştur. Tıpkı kabahat işlediğinden anasının, babasının kendisini affedip bağrına basmasını bekleyen bir çocuk gibi, o da toplumun kendisini bir an önce affetmesini ve bağrına basmasını istemektedir. Bunda bir gariplik yoktur, tersine en insani bir duygudur affedilmeyi beklemek.

MÜEBBETLERE GELİNCE

Müebbet ceza alan mahkumlar da, tıpkı öbür mahkumlar gibi, daha cezaevinin kapısından içeri adım attığı andan itibaren içeride kaç gün kalacağını hesabına yapar.

Ömür boyu hapis cezası 36 yıl olarak kabul edildiğinden, bu cezaevi alan mahkum, ranzasına uzanır uzanmaz, 647 sayılı yasa gereğince 36 yılın üçte birinin infaza gideceğini hesaplayarak, burada daha 24 yıl kalacağını diye düşünmektedir.

Ardından Af Yasası çıkmıştır. Mahkum otomatik olarak 12 yıllık af süresini 24 yıldan düşmüştür. Artık ranzasına yatmışta içeride geçireceği zamanın 12 yıl olduğunu düşünmektedir.

Ardından yeni Infaz Yasası çıkmıştır. Yani, cezaevi çevrelerinde "Yeni Infaz Yasası" denen 2148 sayılı yasa, Mehmet Can herkesin cezasından her ay 6 gün, yılda 72 gün düşüreğini ilan etmiştir. Bunun bir af yerine geçebileceği bir anaf olduğunu anlatmak için cezaevi cezaevi dolan Mehmet Can'ın, bir davul çalmasıyla içeri girer. Ağzından çıkan, "Cezanızın yarısından fazlasını çektimeyeceğiz, 30 günün 14 gününde geçecek, 16 gününü şartlı salıverilmeye gidecek. Bundan iyi af mı olur?" demistir

ÇENTİKLER KAZILIYOR

Cezaevlerinde bütün mahkumlar bu açıklamalar karşısında serbest kalacakları günün hayaliyle içeriye geçirecekleri günlerin cetelesini tutmaya başlamışlardır. Artık ranzaların yanındaki duvarlarda çizikler, ranza direklerinde çentikler daha belirgin olmaya başlamıştır.

Bütün mahkumlar gibi müebbetler de kalemi ellerine alıp hesaplarını yapmışlardır. 2148'in getirdiği yılda 72 gün, 647'nin tanıdığı üçte iki indirime eklenmiş, ondan da 12 yıl af düşülmüş ve elde 7 yıl ay ya dedi gün kaldığı görülmüştür. O andan itibaren çentikler daha bir canlı atılmaya başlamıştır

ADALET ÇEVRELERİNDE DE AYNI KANI YAYGINDIR

Bu sonuca sadece mahkumlar mı varmıştı? Hayır. Türkiye'nin 36 ağır ceza mahkemesi, yasaları önüne koymuş ve müebbet cezalarını 7 yıl üç ay yedi güne tahliye edilmiş gerektirğine karar vermiştir. Bu karar iki aşamada alınmıştır. Cezaevi savcısı ve yönetimi tahliye için uygun görmüş, mahkeme önüne getirilen bu görüş mahkeme kararı halinde geldikten sonra uygulanmıştır. Yani, aftan yararlanan müebbetlerin tahliyelerini baştan savma bir iş olarak görmek mümkün değildir. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde bir sürü hukuk adamı, yasaları uygularken belli bir görüş birleşmiştir. Bu öyle bir karar olmuştur ki, buna siyasi bir görüntü vermek de mümkün değildir. Salıverilen müebbetler arasında siyasi mahkum sayısı 20'yi bulmaz. Oysa bine yakın genel mahkum bu karardan yararlanmıştı.

(Devamı yarın)

ULUSLARARASI STRATEJİK ADALAR KONFERANSI MADEİRA

Yıldırım Dağyeli'nin konferans izlenimleri (5)

Arkadaşımız Yıldırım Dağyeli (Soldan üçüncü) konferanstaki tartışmalar sırasında görülüyor.

KONUŞMALARDA SOVYET HEGEMONYACILIĞI MAHKUM EDİLDİ

Konferansın ikinci günü, Bjarnason'un İzlanda'nın Atlantik Okyanusundaki stratejik yeri üzerinde duran konuşmasıyla başlıyor. Daha sonra söz alan ABD'li Gudson, 1962'den itibaren Sovyetlerin stratejik bakımdan güçlendiğini, nükleer silahlar ve deniz gücü bakımından ilerleme kaydettiğini ve SALT-2 ile ilgili mevziler ele geçirdiğini belirtiyor. Çeşitli alanlardaki Sovyet silahlanmasına dikkati çeken Gudson, Sovyetlerin askeri güçlerini Etyopya'ya müdahale ederek denediklerini belirtti.

Daha sonra, Alman K.P. Gürsbaach, ve İspanyol Baeza NATO'nun güçlendirilmesini, ABD ile ilişkilerin sıklaşmasını istiyorlar. Sovyetlerin Avrupa ülkelerini birbirinden ayırmak ve aralarındaki dayanışmayı baltalamak siyasetine dikkat çekiyorlar.

Maltalı L. Brincad ise bağımsızlık siyasetinin Avrupa'nın güvenliğini sağlayacağını iddia ediyor. Avrupa ülkelerinin, İsveç, Malta gibi bağımsız olmasını istiyor. Malta'nın NATO üslerini kapaduktan sonra kapılarını Sovyetlere açmadığını söylüyor.

Daha sonra söz sırası bana geldiğinde Sovyetlerin Doğu Akdeniz'de ve Orta Doğu'da yıkıcılık, karışıklık çıkarma faaliyetlerine dikkat çektim. Sovyetlerin Avrupa'ya doğrudan saldırıya geçmeden önce Avrupa'nın güney ve kuzey kanatlarını nüfuz alanlarına katmak zorunda oldukları belirttim. Sovyetlerin Akdeniz ve Karadeniz'deki donanmalarına verdikleri önemli örneklerle gösterdim.

Benden sonra söz alan Yunanlı S. Georgadis, Kıbrıs sorununun çözümlerini Türkiye ve Yunanistan'ın yakınlaşması ve Avrupa'nın güney kanadının güvence altına alınması gerektiğini belirtiyor.

Fransız J.M. Daillere yaptığı konuşmada, Avrupa'nın uyanık ve her tehlikeye karşı hazır bulunmasını istiyor. Fakat durum olduğundan fazla dramatize edilmemesi gerektiğini vurguluyor. Batının askeri bakımından güçlü olduğunu, bu durumdaki yararlanarak görüşmeler yoluyla gerilimin azaltılabileceğini ileri sürüyor.

ORTAYA ÇIKAN GÖRÜŞLER İkinci günkü konuşmalar ve onları izleyen tartışmalar, Avrupa'da bir Sovyet tehdidinin hissedildiğini ortaya koydu. Ancak bu tehlikeye nasıl karşı konulacağı konusunda değişik fikirler ortaya çıktı. Bunların en önemlileri şöyle sıralanabilir: 1) Sovyetleri, NATO'yu ve Avrupa ülkelerini daha da silahlandırarak kıskırtmamalı, görüşmeler yoluyla gerilimi azaltmalı, 2) NATO'yu ve ABD'yle ilişkileri güçlendirmek Sov-

yetlere karşı uyanık ve hazır olmalı, görüşmeler yoluyla Sovyetleri oyalamalıdır. Sovyet ekonomisi 1985'ten itibaren yenilenmesi gereken silahların yükünü kaldıramayacak Sovyetler Birliği ekonomik buhranla karşı karşıya kalacak ve sonunda yayılmaktan vazgeçmek zorunda kalacaktır. 3) Esas tehlikeyi oluşturan Sovyetlere karşı dış mücadele etmeli, milli savunmayı güçlendirmeli. Sovyet hegemonyacılığına karşı Üçüncü Dünyayı temel alan, İkinci Dünyanın ve ABD'nin de içinde bulunduğu dünya birleşik cephesini gerçekleştirmelidir.

Bir de bunların dışında Malta ve Atlantik adalarından gelen bazıların savunduğu, "Herkes bağımsız olup başının çaresine baksın", herkesle "dost" olunsun ve savaş önlenmiş görüşü vardı. İkinci görüşün taraftarları en kalabalık gruptu.

Üçüncü günün en önemli konuşmacıları Çinli Çang ile ABD'li Pipes idi. Çang, Dış İlişkiler Enstitüsü Başkanı, Pipes ise Başkan Carter'in başdanışmanı Brezinski'nin yakın arkadaşısıdır ve Sovyetler üzerinde birçok belgesel kitap yayınlamıştır.

Çang sözlerine 1970'lerin sonlarında uluslararası durumda meydana gelen değişiklikler anlatarak başlıyor. Sovyetlerin Kıbrıs'ta "Uluslararası konferans" aracılığıyla "Uluslararası garantör" olma peşinde koştuğunu belirtiyor. Malta'nın İngiliz üssünü kapamasını isteyenleri hegemonyacılar suçluyor.

KÜÇÜK ÇAPTA BİR BİRLEŞİK CEPHE

Üçüncü günün sonunda, Avrupalıların özellikle Avrupa'nın çevresinde Sovyet yayılmacılığını küçümsedikleri görüldü. Bir de Avrupa ve ABD'nin teknolojik üstünlüğünün Sovyetlerin gözünü korkuttuğu sanılıyor.

Dördüncü gün seçilen bir komisyon, ortak bildiriye hazırladı. Herkes Sovyet hegemonyacılığının tehlikesi ve ona karşı uyanık bulunması fikrinde birleşiyordu. Uzun tartışmalardan sonra da Vietnam saldırısı karşısında Demokratik Kamboçya'nın desteklenmesi kararlaştırıldı. Bildiri sonunda hemen her görüşe yer verilerek hazırlandı.

Öğleden sonra ise halka açık kapama toplantısı yapıldı. Gerçekten büyük bir başarı elde edilmişti. Marksistlerden muhafazakarlara kadar tüm siyasi partilerin temsilcileri, hükümet adamlarından askerlere, bilim adamlarından gazetecilere kadar değişik kişiler, dünya halklarının özlediği hegemonyacıya karşı dünya birleşik cephesini küçük çapta, ama ilerisi için umut verici şekilde gerçekleştireyorlardı.

BITTİ

KEFLAVİK LIMANINI EN ÇOK SOVYET GEMİLERİ ZİYARET EDİYOR.